

KALINA I JOVICA MORSKI KONJIĆ ĐURĐIĆ

JOVICA ĐURĐIĆ
KALINA I MORSKI KONJIC

Biblioteka DEČIJE OČI

Knjiga 3

Urednik

Siniša Narić

Recenzenti

Dejan Aleksić

Ranko Pavlović

Grafički i likovni urednik

Ivana Đurđić

JOVICA ĐURĐIĆ

KALINA
I MORSKI KONJIC

Ilustrovaó
Mladen Anđelković

BEOGRAD

Nikad nije kasno biti dete
Stefan Milenković

KALINA PUTUJE NA MORE

Baš je to lijepo, prelijepo! Kao na filmu. Mnogo predivnih slika koje promiču i muzika točkova voza koji juri. Rijeka zelena i bistra, krivudava, oivičena drvećem koje se ogleda u njenim brzacima. Onda livada s poljskim cvijećem, kravama koje mirno pasu i dječacima koji šutiraju loptu. Zatim brežuljak s ljupkom kućicom i djevojčicom što maše sa balkona. Potom tunel, mrak, ne vidiš ništa, a nakon toga odjednom bljesne sunce. Evo i bakice koja u dvorištu govori nešto unucima i djeda na klupici uz put. Nailazi veliki voćnjak sa zrelim breskvama koje berači beru, pa gusta šuma koja se penje nebu pod oblake. I onda pisak voza, stanica sa otpravnikom u stavu mirno, s crvnom kapom i palicom visoko podignutom u desnoj ruci. Škripa kočnica i voz staje. Novi putnici užurbano ulaze u vagone.

Kalina s roditeljima putuje na more. Tata podiže glavu s novina, gleda na peron s putnicima, a mama već odavno uveliko drijema.

– Je l' slobodno?

– Jeste.

U kupe ulazi dječak s mamom. Podižu torbe i zauzimaju mjesta.

– Ja bih do prozora – kaže dječak.

Kalinin tata se osmjehuje, miluje ga po kosi i ustupa mu mjesto do prozora. Voz kreće i sada dječak, kao i Kalina, gleda kroz prozor taj čarobni film.

Ne govore ništa. Nijedno. A rado bi. Žele to, ali ne znaju kako da počnu. Čute. I gledaju napolje. Dugo. Uporno.

Voz prelazi rijeku i ulazi u zrela polja. U daljini se vide blago zaobljeni vrhovi planina i sunce koje se primiče najvišem vrhu.

Kalina bi rekla:

„Kako su lijepa ova polja i planina u daljini“, ali ne kaže ništa. Riječi su tako teške, stisnute, ne otkidaju se, ne izlaze. Ostaju u ustima kao latice na cvijetu.

Dječak bi, dok je stidljivo i kradomice gleda ispod razbarušenog čuperka, da kaže:

„Ova livada je kao crtanka; sva šarena, s milion boja.“ Ali ni on ne kaže ništa. Ni sam ne zna za-

što, ali nešto ga sprečava da progovori, a tako bi to želio.

Kalina bi još dodala:

„Dan je pri kraju. Uskoro će veče... Ja putujem na more, a ti?” Ali, ništa. Ni riječ da prozbori.

Dječak koji gleda kroz prozor i krivi vrat, odjednom bi da upozori:

„Upravo smo prošli dvorac. On je veoma poznat. O njemu smo učili u školi.”

Opet ništa. Ćuti. Kao zaliven. Kao riba.

Kalina se sada ljuti. Na dječaka koliko i na sebe. Ona tako brbljiva, koja ne zatvara usta i kada treba i ne treba, prava vodenica potočara, melje li melje, odjednom ne može ni riječ da progovori. Šta je to sada? Kao da je zaboravila vlastiti jezik. Popapala maca.

Dječak bi tako želio da sazna njeno ime, jer mu se djevojčica mnogo sviđa.

I Kalina bi voljela da sazna kako se on zove.

„Ima tako lijepe oči i kosu”, misli. „I djeluje uredno i vaspitano. Sigurno je mojih godina. Možda ide u isti razred...”

A voz juri i klopara: klo, klo, klo... i sirenom pozdravlja vedar dan, šume i poljane: tu, tuuuuu... tuuu...

„Baš si lijepa!”, samo što ne prokulja iz dječaka. Ali, to se ne bi usudio da kaže i da su sami, zbog

sebe, nje, a naročito sada zbog svih u kupeu. Možda bi bilo primjerenije obično:

„Ja sam Danilo, dobar sam učenik, najbolji sam iz književnosti, imam psa Lakija, moja mama je Ana, putujemo kod ujaka i uskoro ću morati da izađem...” Cijela bujica koja nikako da poteče. Opet ništa, ništa, ništa...

A voz juri i klopara: klo, klo, klo... Od jakog piska odzvanjaju okolna brda i doline.

Sada se dječak vrpolti i ne zna šta bi sa sobom. Sjedište mu je tvrdo, vrućina mu obuzima čelo, pomalo je smeten i nevješt. Gleda djevojčicu i u tom času njihovi se pogledi susreću. Kalina se čarobno osmjehuje. Njene oči sijaju i upravo se čini da će nešto da kaže. Ali sve se završava na tome. Njene ruke ostaju skrštene u krilu na prelijepoj ljetnoj haljinici dok joj on uzvrća osmijeh, stidljiv i čist kao dječija duša.

I opet oboje gledaju kroz prozor, i ne vide sada ništa, i ne čuju ništa, i ne znaju gdje su i zašto su im se riječi skamenile.

A voz juri i juri. Promiču polja, brda, naselja, rijeke i sve odjekuje od njegovog veselog piska.

„Kad bi mi samo rekla svoje ime. Ili još bolje, kad bi mi dala svoj mejl ili broj mobilnog...”

„Možda i on putuje na more. Možda i u isti grad, na istu plažu...”, nada se Kalina i opet ga gleda

kradomice i ljubopitljivo. Sada više njegovu lijepu majicu nego lice, skrećući pogled da on ne primi-jeti.

– Putujete daleko? – pita odjednom njegova mama.

– Na more – odgovara njen tata i objašnjava kuda, u koje mjesto, na koju plažu i tako sve to.

„Au!!!”, užasnuto i grozničavo razmišlja dječak. „Pa oni idu dalje.”

– Mi izlazimo uskoro. Idemo kod mog brata. On živi... – nastavlja njegova mama.

„Au!!!”, sad pomalo panično u sebi razmišlja Kalina. „Baš mi je žao. Pa mi se nećemo upoznati.”

Razgovaraju njegova mama i tata, lako, o sve-mu, osmjehuju se, kao da se poznaju sto godina. Još će rođaci postati.

Ne čuju to Kalina i Danilo, oni i dalje nikako da prelome ni jednu jedinu riječ.

A onda, dok gledaju kako Sunce u daljini pro-sipa rumene zrake niz neku planinu i zlati rijeku, li-vade i put koji blago krivuda, odjednom, avaj, puca film:

– Ustaj, čupavko! – trgne ih glas njegove mame koja već skida torbe s police. – Ovdje se rastajemo – kaže uz osmijeh njenom tati.

Dječak nevoljno, kao da se budi iz slatkog sna, ustaje, a najradije ne bi. On bi da ostane, pa makar ćutao sve do mora, samo da gleda tu ljupku djevojčicu u prekrasnoj mekoj haljinici boje meda.

– Do viđenja i srećan put! – zvuči nekako nestvarno.

I dječak je već trenutak kasnije na peronu s mamom. Stoji nepomičan, ukipljen, s pogledom zalijepljenim za prozor kupea. Voz neumoljivo brzo kreće. Dječak stidljivo podiže ruku i maše. Lagano, pomalo ukočeno, tužno.

Kalina se podiže na prste, smiješi i ubrzano maše, maše i maše, kriveći svoj slatki vrat i glavicu kao ptičica, da bi ga što duže gledala.

Otac se zagonetno i s ljubavlju osmjehuje dok ona sjedajući obara pogled, kao da je uhvaćena u nekom grijehu, u nečemu nedozvoljenom.

– Gdje smo? – trljajući oči pita majka koja je prespavala ovu malu dramu.

– Dobro jutro! – kaže otac.

A tek pada toplo ljetno veče.

DVA SMIJEŠKA

Ljupkom smiješku Laure Ogrizek

Otkinuo se jedan smiješak, lak i prozračan, kao najmanje ptičije perce. Otkinuo se i odletio, čaroban u svoj svojoj ljepoti. Imao je oči modre kao more, prćast nosić, ljupka usta i dvije prekrasne male jamice na obrazima. Otkinuo se gotovo neprimjetan, zagonetan, tek kao nagovještaj, a u stvari vragolast kao što je svaki smiješak kada je mlad. Otkinuo se i poletio i niko ga nije mogao zadržati, čak ni Laura kojoj je pripadao. I ona sama nije željela da se otkine, da odleti, ali, eto, desilo se baš tako: otkinuo se i odletio. Poznato je da smiješak ne može da leti daleko. Nije on raketa pa da leti u kosmos. Ima već mnogo godina od kada su naučnici pouzdano utvrdili da nijedan smiješak ne može da leti daleko. Tek nekoliko metara. Ali, u tome i jeste njegova vrijed-

nost. Zato i jeste tako cijenjen i poštovan. Svi znaju da smiješak ništa ne košta, a mnogo vrijedi.

Kada se otkinuo i poletio, nježan i lak kao papirje, lebdio je u vazduhu jedan trenutak i zakačio se, bolje rečeno sletio je na jedan drugi smiješak, isto tako lijep i vragolast. A taj drugi smiješak pripadao je Siniši, dječaku koji se igrao na pijesku duge morske plaže.

Tako su se sreća dva smiješka.

– Zdravo – rekao je stidljivo Prvi Smiješak čim je doletio. – Ja sam Smiješak.

– Zdravo – odgovorio je pomalo zbunjeno Drugi Smiješak. – I ja sam Smiješak.

Bila su to sada dva smiješka koji su se tek ovlaš dodirnuli, oba pomalo stidljiva, ali čarobno lijepa i čista. Dva smiješka koji su se tek upoznala.

Bio je avgust, dugo toplo ljeto, s mirisom mora, borova, ruzmarina i lavande i sitnim pijeskom na kome su se igrala dva nestašna smiješka. Bili su veoma, veoma veseli i stalno su skakali u talase, lovili ribice, ali nisu nijednu ulovili, skupljali su školjke i morske pužice uz veselu zriku cvrčaka.

– Kad bi ovo ljeto moglo vječito trajati – rekao je Prvi Smiješak.

– I da nikada ne dođe septembar – razvukao je usta u osmijeh što je više mogao, gotovo od uva do uva, Drugi Smiješak. – Ne bismo morali u školu.

Zakikotao se Prvi Smiješak i počeo da prska Drugog koji se dao u bijeg, ali mu to nije ništa pomoglo. Prvi Smiješak je bio veoma uporan, pa je Drugi Smiješak morao da se bućne u vodu. Za njim je odmah zaronio i Prvi Smiješak.

A onda, dolje pod vodom, oba smiješka su vidjela kako je svijet podjednako lijep – i pod vodom i na kopnu. Koliko je samo majušnih stvorenja živjelo u moru i svako od njih na svom licu imao je po jedan lijepi smiješak. Samo treba svaki od njih da se otkine i poleti. I da se spoji sa nekim drugim smiješkom.

– Poljubi me! – rekao je Prvi Smiješak zlatnoj ribici koja je doplivala do njega. – Ti si sigurno zlatna ribica koja ispunjava tri želje.

A onda je, za svaki slučaj, isto to ponovio i na engleskom, nadajući se da će ga ona tako bolje razumjeti:

– Kiss me!

Ribica nije ništa odgovorila, ali je uporno plivala u blizini glave Prvog Smiješka. Možda je nešto i rekla, ali to Smiješak nije razumio, jer nije znao jezik kojim ribe govore. To je neki nemušti jezik koji naučnici još nisu odgonetnuli, iako se već godina ma trude, ali nije daleko dan kada će u tome uspjeti. Prvi Smiješak je svejedno zaželio tri želje. Ne mogu vam reći koje su to tri želje. Jer, to su tri male tajne.

A, zar ne, svi imamo svoje male tajne. One mogu da se odgonetnu samo kroz smiješak kad se otkine.

Zlatna ribica je potom doplivala sasvim blizu usana Prvog Smiješka, spustila jedan poljubac na njih i brzim zamasima peraja otplivala u dubinu, među šareni svijet gustih korala.

Odmah zatim Prvi i Drugi Smiješak su se uhvatili za ruke i zaplivali u suprotnom pravcu, prema površini i plićaku.

FLASTERI

Jedan dječak stalno je imao flaster na koljenu. Ništa neobično, zar ne? Ali, ovaj dječak je najčešće imao flastere na oba koljena. Pa šta? Ni to nije ništa neobično, reći ćete vi. Ali, njemu se događalo da ima flastere i na laktovima! Pa koga to interesuje, reći ćete, svi povremeno imamo flastere i na koljenima i na laktovima. Njemu su ipak ovi flasteri baš lijepo pristajali.

Jedna prelijepa djevojčica iz Cvjetne ulice, u kojoj je živio i dječak s flasterima, takođe je imala flaster na koljenu. Često i na oba.

Baš lijepo! Djevojčica i dječak s flasterima! Oni su tako dobili nadimke Flasteri.

A otkuda, moliću lijepo, ti flasteri na koljenima djevojčice i dječaka? E, sada vidim da ću morati da

vam ispričam cijelu priču o djevojčici i dječaku s flasterima iz Cvjetne ulice.

U cijelom gradu Cvjetna ulica je bila najljepša. Zbog svega, naravno, a zbog djevojčice i dječaka s flasterima najviše. Ona se blago spuštala prema velikom gradskom parku. O, kakva divota! Bila je kao stvorena za vožnju biciklom, rolanje, sankanje... baš za sve dječije igre.

Djevojčica se zvala Katalina a dječak Danilo. Oboje su bili tanki kao vlati trave, lijepi, veseli i razigrani. Ali, oni se isprva nisu poznavali.

Jednog dana Danilo se vozio niz ulicu svojim novim biciklom koji je upravo bio dobio na poklon od ujaka. Pri samom kraju ulice, kada je htio da se okrene, ugledao je djevojčicu koja je sjedjela na travnjaku i plakala. Pored nje je bio njen bicikl.

– Hej, zašto plačeš? – upitao je neznaku koju je prvi put vidio.

– Pala sam s bicikla – rekla je djevojčica. – Razbila sam koljeno.

– O, pa to je obična ogrebotina – rekao je Danilo i prislonio svoj bicikl uz drvo. – Ne brini, nije to ništa. Sada ćemo to srediti.

Iz džepa je izvadio vatu i flaster, a iz torbice na biciklu alkohol. Obrisao je malo krvi s njenog koljena, a zatim na ogrebotinu zalijepio flaster.

– Mama mi to uvijek spremi u torbicu na biciklu – rekao je. – Već je navikla na to da mi često zatreba.

Djevojčica se osmijehnula i ustala.

– Pa ti kao da si pokretna apoteka.

Uz veseli osmijeh podigao se i Danilo.

Tako je počelo poznanstvo između Kataline i Danila. Svaki dan su se viđali, vozili bicikle, rola-
li niz ulicu. Zajedno su padali i lijepili flastere na koljena. Znala ih je cijela Cvjetna ulica. E, da, da ne zaboravim, Katalina je bila vrlo vesela djevojčica koja je voljela s dječacima da igra i fudbal. Bila je vrlo dobra i u tome i dječaci su je rado primali u svoj tim.

Ali, jednog dana Katalina je iznenada nestala iz svoje kuće. Uzalud je Danilo svaki čas dolazio do velike kapije od kovanog željeza, zvonio i virio u prostrano dvorište. Nikoga nije bilo unutra, ni Kataline ni njenih roditelja. Dječak je bio veoma tužan i stalno je mislio na djevojčicu, očekujući da se ona iznenada odnekud pojavi. Dani su prolazili a nje nije bilo. Kako je mogla otići bez pozdrava, razmišljao je stalno prolazeći pored njene kuće.

Došla je jesen. Zlatasto lišće zasipalo je ulicu i dvorište Katalinine kuće. Niko ga nije čistio. Čak je i plavi bazen bio pun lišća. Neki žuti usamljeni mačak lijeno je prelazio preko dvorišta. U grana-

ma velikog oraha cvrkutali su vrapci. Na balkonu se niko nije pojavljivao. Danilo se i dalje svaki dan vozikao biciklom Cvjetnom ulicom zagledajući u dvorište. Očekivao je da će ugledati Katalinu, ali nje nije bilo.

Pao je i prvi snijeg. Sve je bilo bijelo jednog jutra kada je Danilo pogledao kroz prozor. Požurio je da izveze sanke i da se spusti niz ulicu. I dok je jurio kraj Katalinine kuće, učinilo mu se da čuje kako ga ona doziva. Pogledao je preko ograde i vidio da su na prozorima i dalje čvrsto spuštene roletne. Kuća bješe utonula u debeli bijeli pokrivač, tužna i usamljena.

Danilo je stalno mislio na Katalinu i nikako mu nije bilo jasno gdje je ona tako iznenada nestala. Često bi zastao pored željezne ograde, čvrsto se uhvatio za ledene šipke i dugo gledao u pusto dvorište. Kao da je očekivao da ta prelijepa djevojčica iznenada dotrči stazom do kapije, da mu se veselo nasmije i pozove zvonkim glasom.

Topliji zimski vazduh, tek okrznut proljećnim dahom, razlio se niz ulicu. Danilo se biciklom opet bezbroj puta vozio dolje i gore pored Katalinine kuće. Već je bio izgubio svaku nadu da će je ikada više vidjeti ili saznati nešto o njoj. Kada bi se malo zamislio i manje pazio, padao je, ali, kao i ranije, čim bi se povrijedio, lijepio je flaster na koljeno i

nastavljao da se vozi biciklom ili igra fudbal s drugovima.

Onda je jednog dana, iznenada, kada se najmanje tome nadao, prolazeći pored Katalinine kuće, ugledao parkiran auto u dvorištu. Potrčao je i stao kao ukopan, a zatim priljubio lice uz kapiju. Vidio je da su roletne podignute i da je neko u kući. Zurio je u dvorište dok mu je srce nemirno tuklo. Odjednom je s ulice iza svojih leđa začuo glas.

– Danilo! Ti si Danilo, zar ne? – rekao je Katalinin otac koji se vraćao iz trgovine.

Danilo nije ništa odgovorio. I dalje je osjećao kako mu srce ludo tuče kao ptica koja želi da poleti.

– Pođi sa mnom – čuo je glas Katalininog oca koji ga je zagrlio. – Katalina će se obradovati.

Pošao je sasvim zbunjen u kuću. Suho nepočišćeno lišće na stazi šuštalalo je pod njihovim nogama. Popeli su se stepenicama na sprat. A onda, ulazeći u sobu, vidio je Katalinu u krevetu. Bila je blijeda i nekako još sitnija. Nasmiješila mu se veselo i pružila ruku izgovarajući samo njegovo ime:

– Danilo!!!

Saznao je zatim da je Katalina s roditeljima bila u jednoj švajcarskoj bolnici, da su iznenada morali otkinuti putovati, pa nisu imali vremena da se jave, ali da je sada sve u redu s njenim zdravljem i da će uskoro moći na ulicu.

I opet su nakon nekoliko dana kroz Cvjetnu ulicu pojurila dva bicikla. I opet je Danilo lijepio flaster na izgrebana koljena.

A to, da, što su ih zvali Flasteri, nije zbog flastera na koljenima i laktovima, nego zbog toga što su stalno bili nerazdvojni. Samo se ne zna ko je čiji flaster bio, Katalina Danilov, ili Danilo Katalinin.

DUGME KOJE SE BILO IZGUBILO

Izgubilo se jedno svijetloljubičasto dugme. Lijepo malo dugme s dvije rupice i bijelom krivom crticom ispod njih koje je sasvim ličilo na osmijeh. Dugme, nažalost, nije bilo veselo kako je izgledalo, nego tužno, jer se odvojilo od jedne djevojčice i nije znalo kako da joj se vrati. Palo je s njene bluze dok je s drugaricama trčala livadom. Otrgnulo se i odletjelo među mrave, cvjetove i pčele. Za dugme je to bila velika šuma, jer je ono bilo tako malo i nemoćno.

Kada je primijetila da jedno dugme nedostaje na njenoj bluzi, djevojčica je tužno uzviknula:

– Ah, izgubila sam jednog svog smajlića!

Drugarice su zastale i vidjele da zaista na njenoj bluzi nedostaje jedno svijetloljubičasto dugme u obliku vragolasto nasmijanog smajlića.

– Šteta – rekla je jedna djevojčica. – Sigurno je da se takvo dugme više ne može naći u trgovini. Ono je tako neobično.

– Biće najbolje da ga skupa potražimo – rekla je treća djevojčica. – Ne gubimo vrijeme, nego na posao!

Eh, ah! To je bilo lako reći, ali naći sićušno dugme u gustom spletu trava i cvijeća vrlo je teško. Znale su to i djevojčice, a ipak su počele da pažljivo pretražuju mjesto gdje su se igrale. Klekle su i počele rukama razgrtati zelene vlati trave i stabljike cvjetova.

Za to vrijeme dugme je ležalo nedaleko ispod jedne tratinčice i plakalo. Toliko je plakalo da su to čuli mravi, leptirovi i pčele.

Mrav na čelu kolone odloži teret i pozove ostale da mu pomognu podići dugme. Složno su mravi kao prave radiše pokušavali da ponesu dugme, ali to ipak nisu uspjeli. Oni su vidjeli i znali šta djevojčice traže, ali im to nisu znali reći. Jer, djevojčice ne razumiju mravlji jezik. Ostavili su dugme, uzeli svoje terete i u koloni jedan po jedan nastavili put. I oni su bili tužni što nisu mogli pomoći djevojčici. Jer, poznato je da su mravi vrijedni i uvijek spremni da pomognu.

Dva prelijepa leptira takođe su primijetili malo svijetloljubičasto dugme u travi. Oni su na mjestu

iznad njega lebdjeli kao dva šarena helikoptera. Dugo.

– Kakva lijepa stvar! – ushićeno je rekao jedan leptir gledajući u svjetlucavo dugme.

– Ali, zašto plače? – upitao je drugi leptir zagledajući njegove oči i krivu bijelu crticu u obliku osmijehnutih usana.

– To je baš čudno. Mora da su mu otpala krila pa ne može da leti.

– Da mu pomognemo da poleti – predložio je prvi leptir.

Rečeno, učinjeno. Ali, avaj, čim bi uspjeli da ga podignu malo uvis, dugme je padalo ponovo u travu. Svi pokušaji su ostajali bez uspjeha.

– Preteško je za nas – zaključili su uglas leptirovi, ali su i dalje nastavili da lebde iznad njega.

Dugme je i dalje tiho plakalo i tugovalo za djevojčicom, baš kao što je i djevojčica tugovala za njim.

Djevojčice su bile pretražile već veliki dio mjesta gdje su se igrale, ali od dugmeta ni traga. Nisu ipak odustajale, nego su nastavile pažljivo da pretražuju travu. Jer, nije to bilo obično dugme, nego prekrasno dugme koje se smije.

Pčele koje uglavnom slijeću na cvjetove i same su primijetile ovog nepoznatog ljepotana među vlatima.

– Gle, izgleda kao da se smije, a ustvari plače
– rekla je jedna pčela. – Mora da mu se dogodilo
nešto strašno.

Iako su bile mnogo zauzete skupljanjem nektara i znale da se dugme ne može pretvoriti u med, okupile su se oko njega.

– Tako je lijepo – rekla je mala nestašna pčela Korina. – Baš bi lijepo pristajalo našoj košnici. Onako, iznad ulaza.

Svima se dugme veoma sviđalo, ali mu nisu mogli pomoći. Samo su ga gledali kako plače u travi, malo, ljupko i nemoćno. Onda je najstarija pčela, bogata životnim iskustvom, primijetila sagnute djevojčice koje nešto traže u travi. Jedna od njih je plakala i suze su kao biseri iskrile u njenim očima.

– One nešto traže – rekla je mudra pčela. – Odletjeću da pokušam odgonetnuti šta.

– Ma šta me je ova pčela spopala? – rekla je djevojčica koja je plakala i zamahala rukama da je otjera, jer je ona stalno kružila oko njene glave.

Pčela je nastavila i dalje da pravi krugove primičući se njenoj dugoj kosi.

– Ona kao da želi nešto važno da mi kaže – nastavila je djevojčica mašući rukama i povremeno brišući suze.

– Baš čudno, gle! Pčele i leptiri zajedno lete oko onog cvijeta – odjednom je rekla jedna djevojčica pokazujući na dva leptira i pčele koje su letjele iznad tratinčice.

– Da vidimo šta je to zaokupilo njihovu pažnju
– koraknula je treća djevojčica prema cvijetu.

Još ništa nije vidjela, jer je dugme bilo tako malo i bilo ga je teško primijetiti. Djevojčica je bila uporna. Prišle su zatim i druge dvije djevojčice. Onda su prstićima počele da razmiču vlati trave kao što su to činile i prije malo dalje. Leptiri i pčele su još bili tu, ali malo više iznad njih. Kao da su im govorili: Tu je vaš čarobni smiješak.

– Evo ga! – uskliknula je djevojčica koja je izgubila dugme i odmah prestala da plače. Uzela ga je nježno i stavila na dlan. I dugme je prestalo da plače i radosno se smiješilo s dlana. Samo po jedna mala suzica bila je u oku i djevojčice i dugmeta. Djevojčice su se nagnule nad njega i uzvratile mu osmijesima.

– Mama će ponovo da prišije mog smajlića na njegovo mjesto – radosno je rekla djevojčica. – Treba i ostala bolje pričvrstiti, jer se ovako lijepo dugme više ne može kupiti.

A za sve ovo je kriv jedan neobičan i malo otkaćeni umjetnik, djetinjasto maštovit i razigran, koji je svijetloljubičastom lijepo oblikovanom dugmetu ispod dvije rupice dodao i jednu krivu crticu u obliku nasmiješenih usana. Čuli smo da ovaj umjetnik upravo radi na novim neobičnim modnim detaljima za djevojčice. Naročito zbog svoje male kćerke

koja ga u svemu podržava i daje mu neobične ideje, bez obzira što umjetnikova žena stalno govori: "Baš si djetinjast. Kad ćeš već jednom odrasti?" Umjetnik za to ne mari. Na sreću.

LIPOV CVIJET

Ništa nema ljepše od lipa koje cvjetaju u junu.

Lipe, njih tri, kao gizdave ljepotice u mirisnim i raskošnim haljinama, zablistaju u dvorištu naše kuće iznenada. Njihove čarobne ljepote postajemo svjesni tek kada odasvud prospu opojni miris. Cvjetovi lipa su zelenkastožute boje utkani u kitice. Više po granama i imaš osjećaj kao da se osmjehuju. Kad se taj prijatni miris razlije naširoko, cijela ulica postane drukčija, veselija i nekako svečanija. Ideš tako iz daljine, zamišljen i tužan zbog nečega, kad te prene i zapljusne meki miris lipa. I odjednom zaboraviš na lošu ocjenu iz matematike, bol u raskrvavljenom koljenu nakon utakmice, ili grdnje koje si dobio zbog razbijenog prozora.

Preljepo mirišu naše lipe u junu, ljepše i od rumenog peciva iz čika Mitine pekare. A kad se ti mirisi još i spoje, pomiješaju, au! Kakva ljepota.

Zuje vrijedne pčele, sunce rasteže zlatne niti od cvijeta do cvijeta, djed drijema na klupici, moja sestra mazi svoju lutku, mačak Cican ispružio se koliko je dug na zidu i spava, a lipe mirišu, mirišu.

A tek s večeri, i noću, kada rojevi zvijezda za-
blistaju na vedrom nebu, one zamirišu još jače i za-
nosnije. Čini ti se da ćeš da poletiš od radosti. Miris
te razgali i ponese, pa si nekako lak i srećan.

Svake godine otac postavi ljestve, penje se na lipu i bere cvijet za čaj. Onda mu i mi pomažemo, čak i djed sa zemlje. Zatim se ti cvjetovi suše u dvo-rišnoj kućici. Cijela jedna soba bude ispunjena cvijetom lipe. Gotovo do prozora.

– Lipu treba brati čim počne cvjetati, kad su se dvije trećine cvjetova rascvjetali – kaže naš otac. – Inače ona brzo prođe.

I mi je beremo nekoliko dana. Naberemo toliko lipovog cvijeta da bude za svu našu familiju. Malo za tetke, malo za ujaka, malo za prijatelje iz grada... a ostane i nama sasvim dovoljno, čak i više nego što nam je stvarno potrebno.

Krajem juna, kada završi školska godina i dani postanu veoma topli, u selo kod bake i djeda dolazi Ena. Mi se radujemo svakom njenom dolasku. Ona

je nekako drukčija od nas, seoske djece. Lijepa, uvijek u prekrasnim čistim haljinicama, žutim sandalama i moderne frizure kao kod glumica. Pametna, vesela i brbljiva kao sve djevojčice.

– Sutra, djeco, dolazi Ena – kaže njena baka dok pije kafu u našem dvorištu.

– Super – oduševljeno kaže moja sestra Lea.

– Ala ćemo da se igramo – dodajem i već vidim kako s Enom jurimo livadom ili se kupamo u rijeci.

I, zaista, sutradan utrči u naše dvorište Ena, nasmejana i sva razdragana.

– O kako kod vas lijepo miriše lipa! – prvo je što čujemo iz njenih cvrkutavih usta. – Biće zimus dobrog čaja.

– Bogme i hoće, malena – javlja se djed s klupice. – Najzdravijeg čaja.

– Kada se budeš vraćala tamo u grad, dobićeš da ponesesh i za vas lipov cvijet – dodaje baka.

A Ena počinje da cvrkuće i cvrkuće, kao da žuri da ispriča sve naizust, sve ono što se dugo skupljalo od našeg prošlogodišnjeg rastanka.

Tako počinje naše ljeto, veselo i razbarušeno, sa mnogo igre i smijeha. Ispunjeno do kraja, a da ni svjesni nismo kako će ono brzo da proleti. Svaki je dan ljepši od prethodnog i svaki donosi nešto novo. Novu igru i uzbuđenje.

Jednom tako igramo se mi skrivalice. Nas desetak. Pola ulice. Jedan broji, ostali se skrivaju, pa onaj što je brojao ide tobože da nas traži. A zna gdje će nas naći. Nema takvog nekog mjesta gdje bismo mogli da se sakrijemo a da nas on brzo ne nađe. Krijemo se uglavnom na ista mjesta. A onaj koji ostane zadnji, koga ne uspije pronaći, pobjednik je.

Onaj što broji, broji dugo. Okrenut je zidu, prekrivenih očiju, ne smije da zuri kroz prste i gleda gdje se krijemo.

– Jedan, dva, tri... – broji Ana. – Sto i jedan. Ko se nije skrio magarac bio.

A mi se već svi sakrili. Po dvorištu, kud koji, u svim rupama i tajnim mjestima.

Ena me tada povuče za ruku i mi se odjednom obresmo u sobi s lipovim cvijetom. Nosnice nam ispuni prijatni miris. Gomila je bila velika i uz ostale stvari ispunjavala je cijeli prostor do prozora. Bez ikakvog dogovora, kao da je on već postojao od ranije, zavukli smo se brzo u tu neobičnu mirisnu postelju u blizini stola, pomičući još neke stvari kako bi skrivanje bilo potpuno i što bolje.

– Ovdje nas neće pronaći – šaputala je Ena. – Ovo je najbolje mjesto za skrivanje.

Nisam odgovorio ništa. Bio sam uzbuđen. Čuo sam je kako diše. I, pored toga što je cvijet lipe jako

mirisao, meni je bio ljepši miris njene kože i kose. Bila je rumena, zajapurena od trčanja, ali nekako srećna onako mala i šćućurena sa koljenima privučenim gotovo do brade.

Glasovi izvana bili su bučni. Naročito onih koji su negodovali što su odmah pronađeni. Oni koji su uspijevali da stignu prije tragača, jako su vikali:

– Tup, tup za mene!

U tom momentu želio sam da nas nikada ne nađu, ili da ovo skrivanje traje što duže, možda sve dok ne porastemo.

Ena je drhturila od uzbuđenja. Naše obostrano disanje sada je bilo još jače. Miris peludi tjerao nas je na kihanje. Suzdržavali smo se uz prigušen smijeh, prekrivajući dlanovima usta i nosnice. Osjećao sam kao da želi da mi nešto kaže, ali nije rekla ništa. Samo je ćutala, smiješila se i gledala me kao što sam i ja nju. Provirivali smo za trenutak van i opet tonuli u taj neobičan mirisni ležaj.

– Gdje li su se samo tako dobro sakrili? – čuli smo izvana.

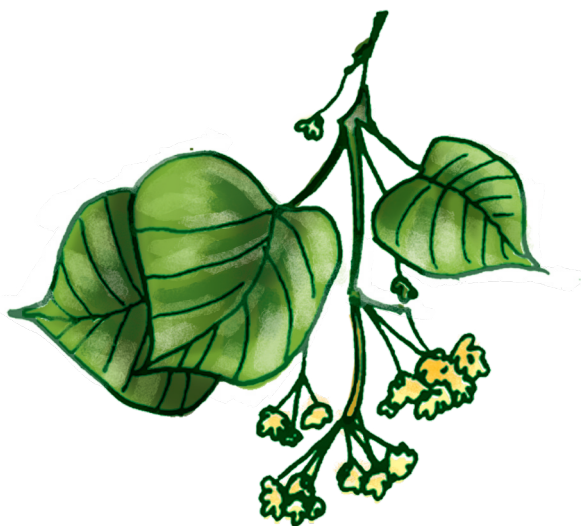
– Svaka im čast – govorila je Milica. – Kao da su u zemlju propali.

– Ili u nebo odletjeli – dodavao je neko.

Enine su oči bile lijepe. Duboke kao jezera. Gotovo sam se ogledao u njima. Osjećao sam njen topli dah i molio boga da ovo što duže traje. Držao

sam je za oznojenu ruku dok su sunčeve zrake koso padale kroz prozor na ovo naše malo skovište. Njena lepršava haljinica punila se mirisom, najljepšim mirisom, mirisom lipovog cvijeta.

Disali smo šumno, pripijeni, a glasovi onih koji su nas tražili sve više su se udaljavali.

NOŽIĆ

Moj stric je imao jedan vrlo lijep nožić koji je mnogo volio. Mali, šarene drške i svijetlih korica u koje se takvi nožići spremaju da ne povrijede ruke. Služio mu je za mnoge stvari. Nikada se nije odvajao od njega i ljubomorno ga je čuvao. Ako bi mi ga za trenutak i dao, brzo je tražio da ga vratim.

Stoji on jednom tako naslonjen na ogradu i tim nožićem siječe parče po parče jabuke. Jede sočne kriškice a sve nešto pogledava u komšijin vrt. I jede i gleda.

– Daj mi malo nožić – molim ga. – Samo da izdjeljam ovaj štapić.

– Jok! – kaže stric. – Na koga ti ličim?

– Šta će mu biti? – kažem mu molećivo. – Vraću ti ga kao uvijek.

– Ti ćeš da mi kažeš. A da se povrijediš, pa pošlije ja da budem kriv.

– Ih, kakav si! – kažem pomalo razočarano i uvrijeđeno.

Obilazim oko njega i molim, ali ne vrijedi. On i dalje siječe jabuku i pogledava.

– Šta gledaš tamo? – pitam ga jer vidim da gleda. Kao ne gleda, a vidim da stalno baca pogled prema Olji.

– Ništa.

– He, he! Kako ništa? Zašto onda stalno malo–malo pa zuriš prema Olji u vrtu?

– A to... Onako, bez veze...

– To, nego šta. I nije bez veze, znam.

– Gledam je kako je lijepa i kako je brzo porasla. Odjednom.

– Ti voliš djevojke?

– Volim, pa šta.

– I Olja ti se jako sviđa.

– Sviđa, nego šta. Zašto mi se ne bi sviđala? Bio bih lud kad mi se ne bi sviđala takva mačkica.

– Da joj kažem?

– Da se nisi usudio.

– Možda se i ti njoj sviđaš.

– Možda.

– Pa šta čekaš?

– Čekam... čekam... Šta tebe briga šta ja čekam?

Gubi se!

– Lijepa je, nema šta – potvrđujem. – I vrijedna. Stalno nešto radi.

Jednom Olja sjedi u pletenoj stolici od vrbovog pruća i čita neku knjigu. Na korici dvoje koji se drže za ruke. Debela neka knjiga. ”Kako joj se da?”, mislim.

– Čitaš knjigu? – kažem sjedajući pored nje u zelenu travu.

– Kad vidiš, zašto pitaš? – smiješi se Olja.

– Onako – uzvraćam nevješto.

Olja nastavlja da čita kao da me nema. To me ljuti. Mora da je knjiga interesantna kad je toliko čita.

– Je li ljubavna? – pitam zavirujući u knjigu.

Sad se ona veselo i glasno smije. Pilji u mene ispod oka i sklapa korice.

– Ljubavna je, naravno – kaže.

– Ti voliš da čitaš takve? Ljubavne.

– Veoma.

Ćutimo oboje jedan trenutak. Kraj ograde prolazi moj stric. Kao slučajno prolazi, ne gleda i ode. Malo sutra. Uхватim Oljin pogled prema stricu.

– Sviđa li ti se moj stric? – pitam.

– Eto ti ga! Otkud ti sad to? – kao iznenađeno će ona.

– Onako. Pitam samo.

Smije se, kikoće čak glasno.

- Nije loš. Zgodan je momak, da znaš. I visok.
 - Znači sviđa ti se – zaključujem.
 - Sviđa, naravno.
 - Da mu kažem?
 - Da se nisi usudio. Ni pod razno.
 - I ti se njemu jako sviđaš – rekoh i odmah se ugrizoh za usnicu.
 - Ma nemoj! – ona će čarobno se osmjehujući.
 - A otkud ti to znaš?
 - Znam. Rekao mi je – provalih. – Ali, da tebi ne kažem.
 - I ti si ga sada odao. Zašto?
 - Škrtica je, eto.
 - Kako to misliš škrtica? – upita.
 - Ima jedan lijep šareni nožić, ali mi ga nikada ne da. Kao da sam ja mali.
 - Vidi ti tvog strica. Ko bi rekao da je takav.
- Nakon nekoliko dana vidim ja odjednom kako Olja i stric veselo pričaju o nečemu i sve se zakocjenjuju od smijeha. Sjede na tek pokošenom sijenu koje se suši na livadi pored rijeke, kraj vrba. Prikradam se, vrzmam u blizini dok me ne primijete.
- Šta ti tu radiš? – pita moj stric drsko.
 - Gledam vrbe.
 - Vrbe! Zašto vrbe?
 - Od njih mogu da napravim najljepšu sviralu s piskom...

– A, to. I?
– Daš mi nožić?
– Nožić!?! – iznenađeno će stric. Onda se brzo uhvati za džep. – Drži!

Dohvatim nožić i trk dolje do jedne mlade vrbe koju sam ranije osmotrio. A Olja i stric ostadoše da se kikoću na mladom pokošenom sijenu koje miriše, miriše...

VRAGOLANKA

Ona svako jutro prva istrči iz šatora.

Liči na malo strašilo – kovrdžavo, crne kose, tanko, na mršavim nogicama, sa ponekom pjegicom na licu, prćastog nosića i nemirnih ruku. Živa je kao čigra. Ni trenutka nema mira. Stalno je u pokretu, stalno nešto dodiruje i ruši.

Dok drugi još spavaju ili se polagano lijeno bude, protežu otežali od ljeta, osluškuju šum mora, škripu borovih grana i ptice koje ujutro tako lijepo pjevaju, ona već nekoliko puta otrči do plaže i prokrstari cijelim kampom. I čudi se – zašto se ostali ne bude?

Tog ljeta nikome nije ni bilo važno njeno ime. Jednostavno su je svi zvali Vragolanka. I svi su je voljeli, podjednako. Kao da je postala ikona i zaštit-

ni znak kampa. Brzo su se navikavali na nju i činilo se da je poznaju oduvijek.

A ona kao da je to znala, vrckasta i dražesna, lako se zavlačila svima pod kožu. Svi su je zavoljeli i željeli u svom društvu. Švedani, stariji bračni par u velikoj kamp–kućici, rado su je primali unutra i nudili raznim đakonijama. Ona, iako nije znala njihov jezik, nešto im je živo objašnjavala, na što su se veselo smijali. Jedan drugi bračni par podsjećala je na unuku i poželjeli su da bude njihova. Tri male Francuskinje rado su se igrale s njom i stalno dolazile da je odvedu na kupanje. Ona im je kao vidra pokazivala kako se roni, spuštala se do dna, vadila školjke, čak i jednu lijepu morsku zvijezdu.

Ipak, jedan tršavi dječak, veoma joj sličan, gotovo da se nije odvajao od nje. Tako ga je i nazvala – Tršavi. Njeni, a i njegovi roditelji, slobodni i opušteni, nisu se baš previše brinuli za njih. Kao da nisu strahovali da bi se djeci moglo nešto nepredviđeno dogoditi. Tako su oni slobodno po cijeli dan jurcali, provodili vrijeme na kupanju, obilazili kamp ili to malo mjesto na ostrvu.

Dotrči odjednom pred šator, sva rumena, umažana čokoladom od uva do uva, čak i po haljinici, s rukama kao da ih je gurala u katran, i kaže:

– Vode!

– Zar te nije stid? – negoduje njena mama. –
Zar te nije stid?

– Stid! Zašto stid?

– Pogledaj se! Vidi na što ličiš!

Ona se samo nasmiješi i nemarno kaže:

– Ništa ne smeta. Ljeto je.

– A tvoj izgled. Pogledaj samo kako si umazana! Kao mali praščić.

Popije čašu vode naskap i već juri.

– Čemu tolika žurba? – viče mama, ali Vragolanka to ne čuje. Već je na pješčanoj plaži. Iza nje ostaje samo nemarno odbačena haljinica sa mrljama od čokolade.

Ljeti sunce postaje ljupkije. Ostrvo se kupu u zelenilu sivih nijansi – u maslinama, smokvama, čempresima, lavandi i lovoru. Oleanderi svih boja cvjetaju na ivicama vrtova i prebacuju grane preko ograda. Čamci, jedrilice i jahte ljuljuškaju se u lučici. Svuda se osjeća miris mora i soli.

– Vidjela sam zrele smokve – saopšti jednom Vragolanka Tršavom. – Krupne, ovalike!

– Na pijaci? – naivno će dječak.

– Tršavi, budalo! U jednom vrtu – udara se dlanom po čelu. – Hajde da svratimo.

– A ako nas uhvate, šta ćemo onda?

– Ako nas pojure, moramo da bježimo na suprotne strane.

A smokve krupne, raspukle se od zrelosti, sočne. Kao da se med iz njih cijedi. Navalile ose, ptice – i njih dvoje. Vide samo zrele plodove, ništa drugo; ne čuju, ne osjećaju. Beru i jedu.

– Šta to radite vas dvoje? – odjednom čuju glas i vide starijeg gospodina sa štapom.

– Gledamo – hladnokrvno odgovara Vragolanka. – Lijepe smokve.

– Berete i jedete.

– Ne. Samo gledamo kako lijepo zru.

– Neće biti – kaže starac i hvata Tršavog. Tršavi prebljedio kao krpa.

– Pustite ga, gospodine! – kaže Vragolanka. – Vidite da ništa nismo skrivili.

– Ma, nemoj! A šta je to na usnama?

– A to! To je od kompota.

– Kakvog kompota?

– Od smokava.

– Kad prije i kompot skuvaste?

Vragolanka vidi da priča ne pomaže, drsko hvata za štap, otima ga, gospodin malo posrće, a njih dvoje jure prema kampu kao da ih neko stvarno goni.

Onda se gospodin podiže, smije se i gleda.

– Vidi vražića! – kaže sa simpatijama, otkida jednu smokvu i stavlja u usta. – Stvarno slatke.

Na obali se skupila veća grupa ljudi. Nešto gledaju u moru. Priđe i Vragolanka probijajući se gotovo između nogu. Tada shvata da je u more nekome pao svežanj ključeva. Pokušavaju da ih dokuče koristeći dugačke osti. Ali, čim ih zakače i malo podignu, oni ponovo padaju na dno.

– Pustite, ja ću ih dohvatiti! – kaže Vragolanka i ne čekajući da bilo ko šta kaže skače u more, roni, dohvata ključeve i već je na površini.

Gospodin s jahte čiji su to ključevi, vadi veliku novčanicu i pruža je Vragolanki. Ona se zadovoljno smije, gleda raširenu novčanicu držeći je s obje ruke i s Tršavim potom trči do prve poslastičarnice. Trenutak kasnije u njihovim rukama su veliki sladoledi.

– Šta radite tu? – pita otac Tršavog koji upravo nailazi pored njih. – Otkud vam sladoled, otkud vam novac?

– Zaradila ona – pokazuje Tršavi rukom na Vragolanku.

– Ne vjerujem vam – sumnjičav je otac. – Recite istinu!

– Istina je, nego šta! – buni se sad Vragolanka. – Na šta vam ličimo?

Onda pokazuje poveći kusur u ruci dok joj se voda još cijedi niz tijelo i gaćice. On vrti glavom,

sumnjičavo, gleda čas Tršavog, čas Vragolanku, mrmrlja nešto sebi u bradu i odlazi prema kampu.

Ručak pred šatorom. Na malom stoliću na rasklapanje, kakve su i stolice, tanjiri sa jelom. Vragolanka kasni kao i obično. Niko ne zna gdje je. Odjednom u jedan tanjir s bora pada šišarka. Sipa se nova juha. Nova šišarka ponovo s velikom preciznošću pada i pogađa sada zdjelu s ribom.

– Ona je!!! – kaže ljutito otac, ustaje i primjećuje je visoko među granama. – Silazi!

– Samo sam se šalila – ona će u strahu. – Pa ja ću to pojesti.

– Poješćeš ti batine – ljutito će otac. – Odmah silazi!

U travu su padale avgustovske zvijezde. Bilo je to još jedno toplo ljetno večer kada se nikome ne da otići na spavanje. Djeci pogotovo. Svi sjede dugo u noć pred šatorima i razgovaraju.

– Tršavi, idemo na rivu – kaže Vragolanka. – Tamo je neka fešta.

Tršavi, poslušan kao štence, odmah kreće. Trče, mada za to nema baš nikakvog razloga, jer neće nigdje zakasniti ili nešto značajno propustiti. I dok si rekao piksla – evo ih na malom trgu gdje se čuje lijepa muzika. Kao dva šila provlače se kroz masu, gurkajući sve oko sebe, samo što prije da vide šta se to događa u sredini. I vide: Indijanca koji pleše u ri-

tmu muzike čudnih svirača na još čudnijim instrumentima. Indijanac ima veliku perjanicu na glavi, ali i perje po cijeloj odjeći. Pera su veoma duga, krug za plesača je mali, pa kada se plešući ukrug plesač primakne Vragolanki i Tršavom, ona ih pošaklje po licu. Veselo, nema šta.

– Tršavi! Idemo dalje.

Uzima ga za ruku i vuče niz jednu lijepu kalu prema moru. Zna da je tamo još jedna poslastičarnica. A i novaca je još ostalo. Uzimaju po jednu veliku kocku sa sirom. I limunadu sa šarenim slamkama.

– Kupi i nama po jednu, sestro! – mole dva Cigančića.

– Može – mirno kaže Vragolanka gucnuvši malo limunade kroz slamku.

Cigančići čekaju. Čekaju i gledaju kako oni jedu kocke sa sirom. A kocke su tako ukusne i svježije. I limunada je osvježavajuća. I večer je tako divno. Onako kakvo ono jedino i može biti ljeti na moru.

– Kada? – pita jedan od njih vrpoljeći se na stolici.

– Kad na vrbi zasvrbi – puca od smijeha Vragolanka.

Cigančići i dalje sjede za susjednim stolom. Ne odgovaraju ništa. Samo zure u kocke sa sirom, pomalo tužno.

– Šalila sam se – sažaljivo kaže Vragolanka. –
Donesite još dvije kocke sa sirom, gospodine! I dvi-
je limunade.

Pred šatorom Vragolanka kaže Tršavom:
– Baš su bili simpatični oni Cigančiči.
– Jesu. I tako srećni kada su dobili kocke sa
sirom.

– Pogledaj koliko je zvijezda na nebu, Tršavi! – ona će dok leže nauznak i gledaju beskrajno nebo načičkano zvijezdama.

Tršavi ne odgovara ništa, samo stavlja ruke pod glavu, gricka neku slamčicu – i gleda. Čas nebo, čas Vragolanku.

Dugo.

MOJ UJAK

Moj ujak je mnogo smiješan. Pravo spadalo. Uvijek sve zasmijava, pa ga ljudi vole. Vole biti u njegovom društvu i šaliti se. A i on voli njih, naročito djevojke.

Kaže on jednom da je odlučio da se ženi. Baka i djed procvjetaju od sreće. I moja majka. Kao, konačno, ženi se. I vrijeme je već jednom.

– Ko je mlada? – pita djed ozbiljno. – Poznaje mo li je?

– Ne znam još.

– Kako ne znaš, mangupe? – snebiva se djed, a na licu vidimo kako mu raspoloženje naglo pada. – Koga ti zamajavaš?

– Nisam odlučio.

– Svašta! – krsti se djed. – Znao sam, ništa od tebe.

– Nisam sasvim odlučio. Sužavam izbor – kaže i pijucka neko piće iz velike čaše.

– Dragoljube, sine – baka će – nemoj da sekiraš majku.

– Jok, majko! – ujak odgovara mirno. – I djevojke se odlučuju. I šta ja tu mogu? Čekam da se neka odluči.

– Kakvo si neozbiljno spadalo, bilo bi pravo čudo da neka i pristane – zaključuje djed.

Moja sestra se na to glasno smije. Majka stoji skrštenih ruku i nekako sažaljivo gleda ujaka. Očito opet razočarana.

Ujak mi potajno namiguje i vodi na rijeku da se kupamo. Na obali je i u vodi mnogo svijeta. Ujak je visok, veseo i lijep. Njega djevojke mnogo vole.

Jedna prelijepa Milena, vitka i nasmijana, samo što mu vodu ne pije sa dlanova. Stalno se šali s njim i ne odvaja se od njega. Kada se zasmije, cijela obala odzvanja, a zubi joj se bijele kao biseri. Tada joj se u očima pojave i suze. To od smijeha. Ujak je nježno drži oko struka i ona se ne otima. Nije kao Milica. Jednom sam pokušao da je zagrlim, a ona me je odalamila dlanom preko lica tako jako da sam sve zvijezde vidio na nebu.

Kad nema Milene tu je dugonoga Ana. Ona skače s obale i pliva kao vidra. Duga plava kosa raširi joj se tada kao zavjesa. Za njom uvijek skače i

moj ujak. Jednom sam vidio kako se ljube. U usta. Onda sam isto tako jednom i ja poljubio Ninu – i ništa. Ništa se nije dogodilo. Poslije smo oboje samo rukom obrisali usta i nastavili da se igramo. Nina se nakon toga nasmijala. Ja nisam ni to.

Crnokosa Nevena ponekada dođe kod ujaka u našu kuću. To ne volim. Tada moj ujak kratko prozbori:

– Kidaj!

I ja moram da napustim njegovu sobu i prekinem da igram igrice na računaru. Tada se oni zaključaju i Nevena ostane veoma dugo. Baš dugo. Puste muziku glasno, što ni baka ne voli. Ćuti i ne voli. Ne voli ni što Nevena dolazi ni što je muzika preglasna. ”Nije ona iz dobre kuće”, čuo sam kako je jednom rekao djed.

Kad pokosimo livadu pored rijeke, prosušenu travu spremamo na štagalj nedaleko od kuće. Kako samo lijepo miriše sijeno! Ujak me pozove da s njim spavam na štaglju. Noć je topla i sve miriše na razne trave kojima ni ime ne znamo, dok sjajne zvijezde trepere kroz otvorena vrata. Čuju se noćne ptice, kako krave preživaju u štali i još mnogo drugih zvukova. Ali, ponekad mi ujak ne dozvoljava da spavam s njim. Onako, da položim glavu na njegovu ruku i on me zagrlji, pa da dugo u noć pričamo sve dok nas san ne savlada. To je, siguran sam, zbog

Olje. Šta ona ima da traži na našem štaglju? Svašta! Vidio sam je jednom noću kako se penje uz ljestve. Možda da ona spava na njegovoj ruci. Ne, nisam sanjao. Siguran sam da je to bila ona. Ujak se kleo da sam to ja samo umislio.

Jednom sam zalutao pored rijeke. Ispod jednog brežuljka uz samu obalu, u gustom vrbaku, iznenada sam ugledao ujaka s nekom djevojkom kako leže na prekrivaču raširenom po travi. Sakrio sam se za grm da me ne primijete i dugo gledao prema njima. Djevojka je bila lijepa, ali je nisam poznavao. Ležali su i razgovarali. Ona mu je rukom mrsila kosu, a on nju milovao, onako, malo ispod bluze... Ništa se drugo nije događalo, dosadilo mi je posmatranje, pa sam otišao dalje.

– Bato, ne mogu više da ti peglam košulje – kaže moja mama. – Zaista je vrijeme da se smiriš.

A moj ujak je stvarno miran, drag i smiješan i nije mi jasno zašto treba da se smiri. Bolje je da ostane takav kakav jeste. Zagrlji mamu i kaže:

– Još malo, sele! Odlučujem se – a onda se šeretski smije.

I ništa. Tako. Juče sam ga vidio s Enom koja se vratila iz grada na raspust. Onako nekako moderna i sve se nešto uvija kad hoda. Sva je lijepa. Nosi i veliki bijeli šešir sa širokim obodom i lice joj ispod njega izgleda još ljepše. Sva se rascvjetala od sreće. I

ujak. Kao da samo ona postoji, ni jedna druga. Čim me je vidio, pokazao je rukom:

– Prošetaj!

Moram priznati da mnogo volim ujaka. Onda kada nije sa djevojkama.

Kada ja budem ujak, neću biti takav. Više ću pažnje poklanjati mlađima, bez obzira na djevojke. Neću sekirati ni mamu, ni baku, ni djeda. Brzo ću se odlučiti za ženidbu. Uostalom, oženiću se Milicom, bez obzira na onaj šamar koji mi je odalamila kada sam htio da je zagrlim. Možda to i nije bilo lijepo od mene. Ne vole sve djevojke da se grle. Da, njom ću se oženiti. Jer, Milica je tako lijepa i draga djevojčica i šta tu ima dugo da se odlučujem.

OSTAVA ZA STARUDIJU

U malom gradu, na samom njegovom kraju, tamo kada se prođu male škrte njive na kojima rastu smokve, masline i grmovi plavoljubičaste lavande, na samoj morskoj obali, godinama stoji usamljena stara kamena kuća. Veoma lijepa, visoka, sa crvenim krovom i plavim prozorima na kojima su drveni kapci iste boje. Zidovi su joj od pravilno istesanih kamenova, naročito na svim uglovima. Ona ima prostranu otvorenu verandu na stubovima i široke stepenice. Na verandi se nalazi kameni bunar za vodu, šterna kako kažu mještani, sa lijepo oblikovanim lukom od kovanog gvožđa. Iz verande se pruža lijep pogled na pučinu i susjedno ostrvo u daljini. Oko nje se prostire veliko dvorište koje se blago spušta prema moru i rtu na kome se kuća nalazi. Okružuje je i nekoliko veoma visokih borova.

Jedan od njih svojom krošnjom gotovo je natkrilio kuću, kao da želi da je zaštiti od nečega.

Malo podalje od kuće nalazi se jedna manja kućica, ništa manje lijepa od velike, sa istim plavim prozorima i drvenim kopcima. Ispod nje su bijele stijene, a odmah tu i more s prekrasnom malom uvalom i plažom od sitnog pijeska. Kažu da je kuću davno gradio neki mještatin koji se kao mladić za poslom otisnuo u Ameriku. Građena je bez njegovog prisustva, po posebnim nacrtima koje je on poslao. Gradili su je izvrsni majstori kamenoresci sa cijelog ostrva, a kamen je dovožen iz udaljenog kamenoloma s druge strane ostrva. Priča dalje kaže da on tu kuću nikada nije vidio, jer se nikada nije vratio u zavičaj i da se ne zna šta se s njim zbilo. Tako je ta lijepa kuća godinama bila zaključana i usamljena na rtu. Tajanstvena i sama. Jednom godišnje u njenom dvorištu iznenada bi se pojavljivao gospodin srednjih godina, vjerovatno neki daljnji rođak, da pokosi travu i nabujali korov uz kamene zidove. Onda bi nestajao sve do avgusta. Tada bi se ponovo pojavio u velikom automobilu i u kući ostajao desetak dana ne razgovarajući s mještanima.

Nas je ta kuća neobično privlačila. U njenom dvorištu smo često šutirali loptu ili sjedili na stijenama kada izađemo iz vode. Stijene nisu bile previ-

soke, pa smo sa njih skakali u bistro more. Ako na njima nismo bili mi, odmarali su se galebovi.

U kuću nismo mogli jer je bila zaključana, a drveni kapci čvrsto privučeni. Mogli smo neometano da sjedimo na verandi ili zidićima, da se izležavamo na velikim kamenim pločama na njrnom podu, uživajući u debeloj hladovini i tišini.

Ako nismo mogli u veliku kuću koja je bila sigurnom bravom zaključana, s manjom kućicom nije bilo tako. Njena vrata su se s malo truda mogla lako otvoriti. A nas je stalno kopkalo šta se unutra nalazi, ali se nikada nismo usuđivali da uđemo.

– Mora da u njoj čuvaju neke veoma rijetke stvari – rekoh jednog dana dok smo se izležavali na verandi nakon dugog plivanja.

– Možda – reče lijeno Gašo. – Sigurno ih je slao taj čovjek iz Amerike.

– A da nabavimo kalauz i otvorimo vrata – predloži Dejan.

– Ti bi to znao? – upita Gašo s nepovjerenjem.

– Znao bi tim kalauzom otvoriti vrata?

– Brava i nije čemu. Obična, najobičnija – komentarisao je Dejan. – Vidio sam kako je otac to radio kada smo izgubili ključeve od šupe.

Kažu da žabu ne treba tjerati u vodu, sama u nju skače. Brzo je skovan plan za otvaranje kućice. Trebalo je samo da Dejan nabavi kalauz i da mu

povjerujemo da će znati to s bravom. Tada nismo razmišljali da činimo nešto loše. Jer, mi smo to mjesto već odavno smatrali kao nešto naše.

Kalauz! Čudna riječ. Mislili smo da je to neka specijalna stvar, naprava, šta li, a Dejan je donio malo deblju savijenu metalnu kukicu. Stajali smo uz vrata dok je on čačkao po bravi, pokušavajući da je otvori, ali to nikako nije išlo. Ipak, bili smo uporni, stalno se otimajući za tu stvarčicu, pokušavajući naizmjenično da otvorimo vrata. U jednom trenutku brava je škljocnula i mogli smo da uđemo.

Dočekala nas je starudija raspoređena u dvije prostorije, prekrivena paučinom i prašinom. Prostorije su bile poprilično velike, ali toliko zatrpane raznim predmetima da se teško moglo probijati između njih. Istraživanje te džungle je otpočelo odmah. I to pojedinačno. Samo bi povremeno neko od nas doviknuo:

– Hej, gledaj ovo!

Bilo je to pravo carstvo za tri nemirna derana. Čega sve tu nije bilo: starih fenjera koji su visili po zidu, ratarskih alatki, bačvi za vino, jaram za volove, dva točka za seoska kola, jedan veoma stari bicikl, kazan za pečenje rakije, tezga sa mnogo alata, razne kante, četke, uokvirena fotografija jednog brkajlije, zatim još jedna neke starije gospođe u narodnoj nošnji, obje prašnjave i napuklih stakala, neka pre-

parirana ptica, stara uniforma koju su svu izgrizli miševi i moljci...

Moju pažnju najviše su privlačili neka prastara zardala puška i veliki nož u obliku mačete, zatim tropski šešir i mali dvogled. Našao sam to dobro skriveno u jednom ormaru koji i nije bilo teško otvoriti. Otresao sam prašinu sa šešira, nabio ga na glavu i svezao njegove vezice ispod brade, objesio dvogled oko vrata, uzeo pušku u ruke i utrčao u drugu prostoriju:

– Ruke uvis! – viknuo sam. – Da se niste pomaknuli s mjesta!

Gaši je ispao neki lonac iz ruku i zatandrkao po podu, a Dejan se srušio sa klimave stolice i ljosnuo na pod. Odmah zatim poklopilo ga je nešto što se srušilo s police. Iznenadenje je uspjelo. Trta, bato!

– Budalo! – proderao se Dejan. – Da poginem zbog blentave budale.

– Otkud ti to? – ljubopitljivo je zurio Gašo u tandrčaru koja je sigurno bila bezopasna.

Pokušavao sam krpom da obrišem prašinu s nje. Važno sam se isprsio i stavio dvogled na oči gledajući kroz otvorena vrata jedrilicu na morskoj pučini.

– Kapetan Kuka javlja – brod na vidiku! – pravio sam se važan.

Njihova je ljubomora bila sve veća. Sigurno su se pitali – kako oni nisu nabasali na ove stvari. Meni se nekako posrećilo.

Onda smo nakon dugog vremena i preturanja po starudiji izašli napolje. Ja sa svojim rekvizitima,

Gašo kotrljajući stari kolski točak, a Dejan noseći ribarske osti na dugoj motki. Dočekalo nas je vrelo sunce i ljetna avgustovska žega. U kućici, bez obzira na svu prašinu i paučinu, u onoj debeloj hladovini iza kamenih zidova, bilo je ljepše. Gašo je zakotrljao točak i on je jurnuo nizbrdicom prema moru, a onda, udarivši o kameni zid, sav se raspao. Na jednu stranu je odletio obruč, a drveni paoci su poispadali na sve strane. Dejan se kreveljio jer ga je to jako razveselio, stojeći kao neki stari ratnik sa podignutim ostima uvis. Gašo je zabezegnuto gledao ne vjerujući šta je učinio, ne bez straha u očima. Prišao je i pokušavao da ponovo sastavi točak. To, vidjelo se odmah, nije bilo moguće. Iznerviran, lupio je nogom u tu hrpu. Naravno, poslije toga još i jauknuo od bola. Dejan se i dalje kao lud na brašno smijao. Nikako da prestane.

Došli smo na obalu, na ravne bijele stijene i zauzeli uobičajena mjesta. Bilo je tiho. Kasno avgustovsko popodne s još vrelim vazduhom. Za razliku od gradske plaže gdje je uvijek bila gužva, žamor i vika djece, ova mala uvala bila je pravi raj za uživanje. Nigdje nikoga. Poskakali smo u vodu da se osvježimo. Dejan je sa svojim ostima vrebao ne bi li ulovio hobotnicu. Znali smo ih ponekad tu viđati. Nije je bilo.

Kasnije, na obali, Gašo je oponašao Indijanca koji mlatara puškom. Ispuštao je neke krike slične indijanskim, kakve smo čuli u filmovima. Uvala je odzvanjala od njegovog kreštavog glasa.

Tada smo ga primijetili. Iznenada, na njivi sa smokvama. Primicao nam se polako. Zaćutali smo, iznenađeni, jer, nismo ga do tada spazili. Nosio je korpu sa ubranim smokvama. Došao je do nas i osmotrio nas pojedinačno. Bio je to neki stariji gospodin, ali još čvrsta koraka i tijela.

– Gospodo Indijanci, šta vi tu radite? – upitao je prelazeći pogledom s jednog na drugog.

– Ništa, igramo se... kupamo... – promucio je Dejan.

– A kako to da ste u tuđem dvorištu? – upitao je ponovo.

– Ovdje nema nikoga – promrljao je Gašo. – Danima smo već tu i niko nas ne tjera.

– A otkuda vam ta stara puška? – uporno je postavljao pitanja. – I osti?

– Našli smo – promucah.

Tada se on okrenu i primijeti da su vrata na kućici otvorena. Odmah mu je bilo sve jasno. Shvatio je da pred sobom ima male provalnike. Ali, začudo, nije ništa više rekao. Samo nas je još jednom pogledao, lagano zavrtio glavom, okrenuo se i otišao. Mi smo tada pohitali da vratimo stvari u kućicu, čak i

onaj razbijeni točak. Žurilo nam se da zaključamo vrata, ali nam to nikako nije polazilo za rukom.

– Đavo je odnio, a kako smo uspjeli da je otključamo? – gundao je Gašo ljut na bravu. – Sve se okrenulo protiv nas.

– Daj meni! – vikao sam.

– Daj meni! Daj da pokušam– nestrpljivo je ponavljao Dejan.

Nije išlo. Ostavili smo privučena vrata i krenuli potišteni kući. Čim smo izašli na makadamski put, imali smo šta vidjeti. Dočekala su nas dva policajca, stavili u kola i odvezli sa sobom. Premrli od straha, nismo mogli prozboriti ni riječi.

U policiju je, nešto kasnije, prvo došao Dejanov, Gašin, pa moj otac. Svi namrgođeni. Samo su nas ljutito pogledali i počeli razgovor s policajcima. Vidjeli smo kroz staklo kako u drugoj sobi nešto objašnjavaju pojedinačno, a onda su nas povelili kući.

– Idi ti sutra rano kod Dinića i izgledi nekako stvar – rekao je moj otac Dejanovom tati. – Razuman je čovjek, shvatiće.

– Bolje da pođemo svi skupa – odgovorio je Dejanov tata. – Znae kakva je stvar s njim. Nikada se ne zna.

A kod kuće smo popili takve batine. Nisam plakao dok me je otac tukao. Plakala je moja sestra

glasno. I majka tiho, kriomice. Znao sam da sam kriv i trpio. U istom dvorištu derali su se Dejan i Gašo, puštajući krike, baš kao da su Indijanci.

PODERANKO

Dali su mu ime Poderanko. Ne iz zlobe, nego iz prave ljubavi. I mada je i on svake godine, kao i djeca koja su mu to ime dala, a svi ostali prihvatili, mijenjao dijelove svoje odjeće, obnavljajući tako košulju, kaput, pantalone, a rjeđe i šešir, to mu je ime ostajalo. I, moglo bi se reći, pristajalo.

Bilo je simpatično i lijepo to strašilo na njivi pored rijeke, odmah tu ispod Anine i Nešine kuće, pomalo zaboravljeno, ali uvijek prisutno i pred očima. A kao i da nije bilo strašilo – niko ga se nije plašio, ni djeca, ni ptice, ni ostale životinje. I nije ni izgledalo bogzna kako strašno. Na glavi stari šešir sa velikim zataknutim perom neke ptice koja ga je izgubila, stari djedov kaput s jednim odvaljenim džepom, pokidanim dugmadima i osušenim cvijetom u reveru koji mu je prikačila Ana, pantalone

kojima je nedostajalo pola jedne nogavice, cipele van svake mode i za tri broja veće i k tome još štap kojim je kao nekom prijetio. A šta tek reći za šareni pojas s velikom kopčom koji je nekada nosila baka i koji se nekim čudom zadržao u kući na tavanu? On, ponositi vitez njive, možda čak kralj, sa baki-nim pojasom! Bože, svašta.

Pa, ipak, svi su ga voljeli. Moglo bi se reći da je bio omiljen, mažen i pažen.

Prolazeći autoputem, djeca su znala moliti roditelje da se zaustave i slikaju s njim. On bi tada gordo, kao pravi vitez, podizao glavu, smiješio se, pozirao i bio srećan što ga nasmijana i vesela djeca grle.

Zec ga je pozdravljao sa:

– Dobro jutro, Vaše visočanstvo! Kako ste noćas spavali?

Poderanko je odgovarao:

– Hvala na pitanju, moliću lijepo! Dobro je bilo. Imao sam noćnu posjetu jedne prelijepe zvijezde, gospođa Sova i ja smo dugo razgovarali, zatim je došla...

– Čekaj!!! – prekidao bi ga Zec, jer je znao da će Poderanko da se raspriča u nedogled.

Zbog svoje usamljenosti, koju je danima trpio kao nepomični stražar na njivi, uvijek je bio željan društva i lijepog razgovora. A Zecu se žurilo da ma-

zne pola glavice sočnog kupusa ili malo zelene salate. Znao je da će Poderanko zažmiriti na jedno oko dok se on bude sladio.

Ptice su slijetale na njegova ramena bez straha. Čak i na pocijepani šešir velikog oboda kao na kakvu pistu za slijetanje. Tu su se odmarale i veselim cvrkutom razgaljivale njegovu usamljenu dušu. A njemu je u tom času srce nemirno tuklo i bio je neizmjereno srećan što ga svi vole i što ga se ne plaše, iako nije obavljao svoju dužnost zbog koje je bio postavljen na njivi.

– Šta je, Poderanko? – govorio je često Anin i Nešin otac kada bi dolazio da obiđe usjeve i zasađe. – Opet si se uspavao? Zec je pojeo pet glavica kupusa, a ti samo spavaš.

Poderanko bi tada skrušeno, kao pravi krivac, obarao pogled plašeći se za svoju sudbinu.

– Jednom ću da te bacim u rijeku ribama, pa njih plaši. Nimalo mi nisi od koristi – prijetio je Anin i Nešin otac.

Tada bi Poderankovo malo srce počelo još jače da tuče, jer nije znao da li su te riječi istinske ili tek još jedna bezazlena prijetnja.

On bi obećavao:

– To se neće više ponoviti, gospodine. Čvrsto vjerujte u to. Zec se prišuljao čim sam malo zadrijemao.

– Poderanko–Pospanko... – mogao je još samo da čuje riječi gospodina koji se sa prikrivenim smiješkom na licu udaljava.

Vjetar je bio čest Poderankov gost. Zalijetao bi se preko rijeke, zavlacio u odjeću i tada mlatarao njegovim širokim rukavima i nogavicama. Da debelim kanapom šešir nije bio čvrsto privezan ispod brade, sigurno bi već odavno bio odletio u treće selo. On mu je mrsio dugu kosu od kudjelje koju Poderanko nikada nije češljao i uređivao.

Svejedno, Poderanko je bio jedno lijepo i dobro strašilo, neobično u svemu. Zato su ga svi i voljeli.

– Gle, kako lijepo strašilo! – moglo se često čuti.

– Baš su se potrudili – dodavao bi neko. – Kao poljski vitez. Samo mu konj još nedostaje.

Od toga bi Poderanku srce još više raslo i gordo se kočoperio zagledan preko rijeke, tamo gdje se nalazilo još jedno strašilo, njegova draga Poderanka. I tada bi poželio da joj poleti u zagrljaj, da se onako nježno privine u njene ruke i stalno s njom ostane. Ali nije mogao ništa da učini osim da joj veselo mahne i namigne.

Na njivi je boravio stalno. I po kiši i po suncu, ljeti i zimi. Tek nakratko, početkom proljeća, izvadili bi ga iz zemlje da preoru njivu. Tada bi ga položili na zemlju ispod velikog drveta, u hladovinu,

gdje je ostajao nekoliko dana. Onda, dok bi tu ležao, nije mogao vidjeti svoju dragu preko rijeke. Ali čim bi njiva bila zasijana, vraćali bi ga na njegovo mjesto. Oblačili su mu po neki novi komad odjeće i on bi ponovo zasijao od sreće. Opet je preko vode mogao da vidi svoju dragu Poderanku, opet su mu se vraćale ptice i životinje. I priča se tako ponavljalala, stalno.

– Poderanko, ljepotane moj, ti si najljepši princ njive – šaputala mu je Ana.

– Zdravo, kneže – pozdravljao bi ga Nešo dok bi sa štapom prolazio na rijeku da peca ribe. – Lijep ti je taj šešir s perom. Kao da si pošao u lov.

Poderanko se sav srećan propinjao na prste i, kao da je i sam želio da vjeruje u svoju ljepotu i dobrotu, trudio se da zauzme što bolju pozu. Ozareno je geledao preko rijeke i mahao svojoj dragoj koja mu je, takođe zaljubljeno, odmahivala.

Ali, jednog olujnog dana, kada je vjetar čupao sve pred sobom, raznosio rublje, plastove sijena, mrsio kosu i krao šešire, Poderanko se jedva održao na nogama. Oluja je bila strašna i sam ne zna kako je preživio. Kako je brzo došla, oluja je još brže otišla. Sve se smirilo i dok se Poderanko oporavljao i sušio na suncu, odjednom se ukočio od očaja. Kada je htio da mahne svojoj dragoj preko rijeke, da joj poželi svako dobro nakon oluje, njego-

vo se srce skamenilo. Nje tamo više nije bilo. Pusto je izgledala njiva bez nje, tamo gdje je ona uvijek vjerno stajala.

Poderanko je gorko zaplakao.

Za to vrijeme rijeka je odnosila njegovu Poderanku niz maticu.

JEDNOM MAČKU SU SE ZAMRSILI BRKOVI

Jednom mačku su se zamrsili brkovi. A to, priznaćete, nije nimalo zgodno za jednog lijepog mačka. Poznato je da mačke uvijek imaju duge, uredne i prave brkove. On je inače bio veliki kicoš, mnogo je polagao na svoj izgled, i, avaj, šta sada? Kako takav da ide na Svjetsko prvenstvo najljepših brkova i brada na Aljasci. Svake druge godine održava se takvo takmičenje negdje u svijetu. Na Aljasci je te godine pored njegove bilo prijavljeno još deset zemalja. Velika smotra, nema šta.

Toliko veselih i simpatičnih brkonja na jednom mjestu!

Mačak je bio očajan dok je pred ogledalom pokušavao da razmrsi duge brkove. To mu nikako nije uspijevalo, čak su se brci još više mrsili, a rok za

polazak na put se brzo približavao. Šta sve nije pokušavao, ali uspjeha nije bilo. Ne ide i ne ide.

Napokon, šta je mogao učiniti siroti mačak? Ništa drugo nego da ode u najbolji muško-ženski frizerski salon. Bio je to jedan moderan salon u glavnoj ulici u njegovoj luksuznoj četvrti. U njega je dolazila poznata gospoda, najčešće glumci, balerine i pjevači, na šišanje i farbanje kose po najnoviji svjetskoj modi. Tu je sve bilo na visini – najnoviji kozmetički preparati, odlični frizeri, vrhunska i brza usluga.

Jedna ljupka mačkica frizerka, lijepe frizure, dopadljivog držanja i veselog osmijeha, dobila je zadatak od šefice da razmrsi i uredi mačkove brkove. Ona je odmah primijetila da se tu radi o izrazito lijepim, gustim i dugim crnim brkovima, ali mnogo zamršenim. Vidjelo se da mačak ima stila i da su to profinjeni brci kakve nosi prava gospoda. Prvo je pažljivo osmatrala i proučavala situaciju, razmišljala šta da preduzme, pokušala na jedan način, ali se mačak namrštio jer ga je to mnogo zaboljelo. Oduvijek je poznato da čupanje brkova strahovito boli.

– Kako vam se to dogodilo, gospodine? – upitala je mačkica frizerka.

Mačak je objasnio da ni sam ne zna, ali da je to za njega strašna, mnogo strašna stvar. I to baš sad – pred svjetsko prvenstvo najljepših brkova. Mačak,

ipak, nije znao za jednu veliku tajnu: brkove mu je zamrsila njegova draga dok je čvrsto spavao. Nenamjerno, razumije se, ali se to dogodilo kada se malo poigrala tim muževnim brcima. I oni su se zamrsili, mnogo, veoma mnogo, kao nikada do tada. Ostali su uredni samo bradica i zalisci, ali brkovi – očaj! Naravno, ona se nije usudila da prizna svoju grešku i nadala se da će problem da se riješi na neki najbolji način.

Mačkica frizerka se stvarno trudila. Upotrijebila je sva svoja znanja i vještine, ali bez uspjeha. Obilazila je, pokušavala, znojila se, očajavala kao i mačak. Onda su došle i ostale frizerke iz salona, posmatrale, davale prijedloge, pametovale na sve moguće načine... ništa. Tako lijepi brci a zamršeni! Šefica salona, jedna malo deblja gospođa mačka, zvala je telefonom okolo, tražila savjete i pomoć, čak je i po internetu pretraživala, ali sličan slučaj nije našla.

Mačak je za to vrijeme nestrpljivo sjedio na stolici, gledao u ogledalu svoje brke i strahovao šta će od svega biti. Hoće li moći otputovati na to toliko čekano prvenstvo, hoće li njegovi brkovi ponovo zasjati u ranijoj ljepoti. Trpio je bolove pri svakom potezanju i nadao se nekom čudu da se brci razmrse.

I nakon mnogo muka, raznih pokušaja, prijedloga – brkovi su ostali zamršeni. Svi su bili razočarani, a mačak najviše. Oni takvi nisu mogli ostati, ali šta da se radi? Da ih obrije? To nikako. Jer, šta je mačak bez brkova? Mačku su brkovi sve. Kroz njih nišani miševе dok ih juri, oni su mu najljepši ukras, u njih se zaljubljuje svaka mačka. Oni su njegov ponos, na kraju.

Tužan je bio mačak dok se vraćao kući. Mnogo tužan. Išao je pognute glave i razmišljao. „Zašto baš sad? I kako? Nije bilo nikakvog razloga.”

Ide on tako, ide, oborio glavu kao da želi da sakrije to što mu se desilo, kad odjednom začuje:

– Hej, vidi ovo! He–he–he...! – cerekao se jedan mačić upirući prstom u njega i pokazujući svom drugu na mačkove brkove.

– Kako su mu se samo ufrkali! – jedva je dočekao drugi mačić pucajući od smijeha i hvatajući se za trbuh. – Ho–ho–ho...! Kao da je u njima imao uvijače za kosu.

Mačak na mjestu ljutito nekoliko puta udari šapama o zemlju, od čega se mačići uplašiše i objegoše.

„Šta sam doživio!”, gorko je jadikovao u sebi mačak. „Čak mi se i klinci podsmjehuju.”

Ivana, djevojčica kojoj je mačak pripadao, takođe je bila iznenađena vidjevši mačkove brkove. Pomilovala ga je po glavi i rekla:

– Šta ti se dogodilo, ljepotane? Kuda si gurao tu svoju luckastu glavicu?

Pokušala je i sama nešto da učini, ali brkovi su ostali kakvi su bili.

Stigao je tako tužan i do kuće. Dočekala ga je njegova ljupka mačkica, takođe tužna. Odmah je vidjela da su brkovi i dalje zamršeni. Stajala je tako utučena, kršila šapice i grickala usne.

Onda je mačak, potpuno umoran, iscrpljen i skrhan, legao da se odmori. Sanjao je ružan san. Kao, njemu obrijali brkove, a ona dva mačića pobjegla na krov i odozgo mu se glasno smiju. I on im ništa ne može, a tako bi im rado isprašio turove.

Za to vrijeme njegova draga mačkica sjela je pored njega i vidjela kako se on trza u snu. Sa sjetom ga je posmatrala i bila ljuta na samu sebe. Ona je kriva za njegove patnje. Onda je nježno pomilovala zamršene brkove od čega se mačak osmijehnuo u snu. I, gle čuda! Nekoliko dlaka se odjednom odmrсило. Ponovo ga je pomilovala i opet čudo: još nekoliko dlaka se odmrсило. Malo po malo, brkovi su se potpuno odmršili.

O, kakva je radost i sreća nastupila kada se mačak probudio! Oboje su skakali kao mala djeca, to

jest, kao mačići. Mačak je svaki čas s nevjericom odlazio do ogledala da se uvjeri je li to istina. Naravno, bila je. Brkovi su sijali – pravi i elegantni.

– Šta misliš da za prvenstvo uredim brkove kakve je imao Robin Hud? – pitao je mačak svoju dragu. – I bradicu. Da budem princ lopova.

Ona se nasmijala i počela da zamišlja svog mačka kao Robina Huda.

– Ili – nastavljao je mačak – kao brkove Salvadora Dalija. Onako uvijene prema gore... ufititeljne, šiljaste...

Sada se mačka još glasnije nasmijala.

– Možda hajdučki brkovi – bio je neodlučan mačak. – Onako velike brčine, od uva do uva. Mačka se zakocnula od smijeha.

– Mogli bi i brkovi Vuka Karadžića. Oni su veoma poznati.

Stalno je tako pronalazio nove primjere, srećan što će ići na svjetsko prvenstvo.

– Brčići, brkovi, brčine... – glasno je ponavljao mačak udarajući šapom po stolu.

Onda je nakon nekog vremena odlučno progovorio:

– Ipak... ipak, draga – oduševljeno će mačak – kada konačno razmislim, evo šta sam odlučio – ove godine na Svjetsko prvenstvo najljepših brkova

i brada na Aljasci idem s brkovima kakve je nosio
Zoran Radmilović.

Malo je počutao i dodao.

– Naše je naše!

Njegova draga samo se umiljato nasmiješila, ne
usuđujući se da ponovo pomiluje njegove brkve.

HALJINICA NA TUFNICE

Jednog kasnog ljetnog popodneva, kada se dan spremao na počinak, a sunce prosipalo zadnje niti po livadi, Ana iznenada primijeti prekrasnu bubamaru na cvijetu. Stajala je na bijeloj latici podignuvši jedno svoje krilce, pa je tako malena ličila na neku jedrilicu sa crvenim jedrom na tačkice.

Dugo ju je netremice i pažljivo gledala, a onda upitala:

– Hej, ko si ti? Kako se zoveš?

– *Coccinella Septempunctata* – odgovorila je bubamara spuštajući svoje krilce, što je u tom trenutku izgledalo kao da se samo malo protegnula.

– Imaš veoma neobično ime.

– Da, ono tako glasi na latinskom i teško se izgovara. Ti me možeš jednostavno zvati Bubamara sa sedam tačkica.

– Svakako – rekla je Ana s mnogo nježnosti uzimajući pažljivo Bubamaru na dlan. – Svakako. I da znaš, baš mi se mnogo sviđaš.

Bubamara je na te riječi još jednom podignula i radosno zamahnula krilcem, a onda se šćućurila na Aninom dlanu, sigurna i zadovoljna.

– Tako je divan dan! Uskoro će večer, a meni se još ne ide na spavanje – na to će Bubamara.

– Ni meni, ni meni! – zbrzala je Ana široko se osmjehujući. – Imam odličnu ideju.

– Koju? – znatiželjno je upitala Bubamara.

– Ponijecu te sa sobom u sobu, ako se slažeš. Tamo ćemo se igrati uz svjetlo i nećemo morati brzo zaspati.

– Dabome, slažem se. Ali šta će na to reći tvoji roditelji? Oni će sigurno biti nezadovoljni što ne spavaš.

– Pritajićemo se i šaputati. Oni nas tada neće čuti.

– Veoma sam srećna što želiš da se družiš sa mnom i rado ću poći s tobom.

Ana je pošla kući noseći na ispruženom dlanu Bubamaru. U drugoj ruci držala je ubrani cvijet na kome je maločas stajala njena nova prijateljica.

Sunce je već tonulo za brijeg kada su ušle u sobu. Tamo daleko na moru, kao u zlatastoj izmaglici, plovila je jedrilica sa jedrima crvenim kao što

su bubamarina krila. Ana se nasmiješila, pogledala gošću, stavila cvijet u vazu i položila Bubamaru na jastuk.

– Tu će ti biti sasvim lijepo i sigurno, ljepotice moja mala! – rekla je odlazeći za trenutak. – Vratit ću se brzo.

Nakon večere, otac je rekao:

– Šta će ovo biti? Pravo je čudo da ona tako rano ide u krevet.

– Nešto se neobično događa s njom – dodala je majka. – Mora da se dobro istrčala i umorila na livadi.

Ana se brzo vratila u sobu. Bubamara je šetala po jastuku sa cvjetićima kao po nekom lijepom parku. Bilo je tu bijelih rada, ljubičica, đurđevaka i sve to protkano zelenim vlatima trave. Čak se i jedno malo sunce osmjehivalo s jastuka. Ana je položila glavu pored nje i osjećala se veoma divno.

– Popni se na moj prst! – predložila je. – Tako si majušna i lijepa.

Bubamara se laganim koračićima popela na prst i sada je bila savim blizu Anina lica.

– Tvoju prekrasnu haljincu sa tufnicama krojio je sigurno neki izvrsni krojač – reče tada Ana.

– Vjerovatno – složi se Bubamara. – Meni se sviđa i vrlo je ugodna.

– A tek tih šest tačkica i tom jednom većom razrezanom popola na oba krila... Odlično rješenje. Pod hitno moram nabaviti baš takvu.

– Samo – odjednom će tiho Bubamara – samo, ima tu i nešto što nije dobro kod nas.

– A šta to?

– To da sve bubamare imaju iste haljinice na tufnice. Kod vas djevojčica i nije tako.

– Imaš pravo. Ipak, mislim da bi mi sutra na školskoj priredbi jedna baš takva najviše pristajala.

– Nema problema. Sada ćemo zaspati i lijepo sanjati, a ujutro, kada se probudimo, tvoja će želja biti ispunjena.

Ni osjetile nisu kada su im očni kapci otežali, oči se zaklopile i one utonule u san – jedna djevojčica i jedna bubamara. Tada je počela lijepa bajka.

Bubamara je te noći poletjela preko sedam mora i sedam gora kod najboljeg krojača.

– Molim vas, cijenjeni gospodine krojaču, sašijte mi pod hitno najljepšu haljinicu na svijetu. Takvu haljinicu na tufnice kakvu nikada do sada niste sašili.

Krojač pomjeri stare naočare malo preko nosa, pogleda Bubamaru, počea se po svijetloj ćelici i reče:

– Težak zadatak, ali ne i nemoguć.

I, da ne gubi ni časka, odmah se baci na posao. Radio je vrijedno cijelu noć, a u zoru, prije sunca, u njegovim rukama zablistala je haljinica kakvu svijet do tada nije vidio.

Dok se novi dan budio iz sna, mama je tiho na prstima ušla u sobu. Preko ruke je nosila najljepšu

crvenu haljinicu s crnim tufnicama. Na njoj je bio i jedan broš u obliku bubamare. Položila ju je preko stolice u blizini i tada na Aninom jastuku ugledala usnulu bubamaru.

– Zamisli – rekla je tati kada se vratila – na njenom jastuku je jedna prekrasna bubamara. Ona sasvim liči na njenu haljinicu.

– Znala sam! – ushićno je rekla Ana Bubamari kada se probudila. – Znala sam da me nećeš prevariti i da ćeš održati obećanje, ljepotice moja.

Pažljivo je uzela prekrasnu crvenu haljinicu s tufnicama, obukla je i zavrtjela se na jednoj nozi. Tako to rade djevojčice kada su neizmjereno srećne.

Bubamara je na jastuku prvo podigla jedno a zatim i drugo krilce, zatreperila njima, a zatim ih spustila. Takvo je inače bilo njeno buđenje – kao da se malo protegnula nakon lijepog sna.

Coccinella Septempunctata – sedmotačkasta bubamara

LAV DOBRIVOJE I VJEVERICA ŽAKLINA VRTIREPKA

Lav Dobrivoje baš je onako lijepo lavovski drijemao u sjenci velikog drveta kada ga je nešto iznenađeno pogodilo u glavu. Vi sada očekujete, zar ne, da je lav poskočio na svoje lavovske noge, da je jako rignuo od čega su se zanjihale grane na drvetu... Ali, ništa od toga. Lav Dobrivoje je samo lijeno zijevnuo, poluotvorenim očima osmotrio kroz visoku travu livadu prema rijeci i nastavio da dremucka.

Lav Dobrivoje bio je pravi dobrica. Pomalo već ostario, on je radije drijemao u debeloj hladovini nego što je lovio nevinu divljač. U tim godinama njemu je trebalo sve manje hrane. Zadovoljavao se malim obrocima. Zato su ga svi voljeli.

Čim je lav Dobrivoj ponovo utonuo u san, sanjajući kako kao mladi snažni lav juri za brzom antilopom, opet je nešto doletjelo iz krošnje drveta i – bup! – pogodilo ga u glavu. E, sad se lav Dobrivoje,

bez obzira što je bio dobrica, malo ljutnuo. Ustao je i zagledao se u krošnjju ne bi li vidio koji je to vrag gore. I, imao je šta da vidi i čuje.

– Hi, hiiii, hi!!! – smijala se vjeverica Žaklina Vrtirepka, skakućući s grane na granu. – Probudi se, pospanko!

Lav Dobrivoje se počea po glavi ne znajući šta da čini, ako je bilo šta i mogao da učini. Jer, lav nije majmun pa da se brzo uzvere na drvo i izlema nestašnu vjevericu. Možda on to i ne bi učinio, ali je na neki način morao da se riješi vragolanke. Razmišljao je šta da čini, ali mu ništa pametno nije padalo na pamet. Mogao je da se makne ispod stabla,

da napusti debelu hladovinu, ali samo malo dalje ljetnja žega bila je nesnosna.

Žaklina Vrtirepka nastavila je da pogađa lava Dobrivoja. On se tada baš onako lavovski naljutio i kako nije mogao ništa vjeverici, odlučio je da ode dolje do rijeke u kafanu "Majmunsko ćošće" kod majmuna Toše.

– Tošo, prijatelju, pomagaj! – odmah s vrata poviče lav Dobrivoje.

Majmun Tošo bez razmišljanja gurne na šank pred njega veliku kruglu hladnog piva. Znao je od ranije da on to najviše voli.

– Pričaj! – reče Tošo začuđeno, jer nikada do tada ranije nije vidio lava tako nervoznog.

– Spasi me od napasti! – zavapi lav Dobrivoje. – Izlemaj onu vjevericu Źaklinu Vrtirepku. Naruša-va moj mir i ne da mi da drijemam ispod drveta u hladu.

– Ništa lakše – samouvjereno će na to majmun Tošo i brzo se vrati iz druge sobe s korpicom ora-ha. – Samo ti pijuckaj pivo, prijatelju. Brzo ću se vratiti.

I ode majmun Tošo livadom prema velikom stablu. Lav Dobrivoje izađe na terasu i gleda za To-šom.

– Prodajem orahe za zimnicu! Prodajem pr-voklasne orahe, navali narode! – vikao je majmun Tošo iz sveg glasa livadom.

– Ih, orasi! – nezainteresovano će lisica. – Da je barem pile, pa hajde.

– Ne intersuje me – reče Źirafa. – Da je kakav lijep zeleni grm ili stablo akacije.

– Orasi! – oduševljeno će vjeverica Źaklina Vr-tirepka. – Da vidim.

I doskakuta preko livade.

Majmun Tošo kao pravi trgovac hvali orahe, kao, eto, nema on nikakve druge namjere osim da proda orahe.

– Prva klasa, sočni i puni. Nema ovakvih nada-
leko.

Vjeverica prebire orahe zadivljena njihovom
veličinom, kao da ništa drugo ne postoji na cijelom
svijetu.

– Kupiću ih sve – reče ona odlučno. – Baš su
dobri.

Ali, majmun Tošo brzo ščepa vjevericu, ubaci
je u korpicu s orasima i odozgo navuče poklopac.
Au, što su tada zazvečali orasi u korpici, ali vjeveri-
ca nije imala kuda.

Majmun je odnese u kafanu, a lav Dobrivo-
je dobrica, čuvši kako vjeverica Žaklina Vrtirepka
tužno cvili i moli majmuna da je pusti, reče:

– Pusti je, Tošo. Evo obećava da neće više nika-
da da me gađa suhim granama i šiškarkama.

I, zaista, vjeverica je obećavala iz korpice da
neće više nikada gađati lava Dobrivoja suhim gran-
čicama.

– Da je pustim!?! – začudi se Tošo. – A sav moj
trud da je namamim i uhvatim!?

– Pusti je, pusti! – molio je dalje lav Dobrivoje.

– Stvarno da je pustim? – još nije vjerovao maj-
mun Tošo.

– Pusti, pusti... – stalno je ponavljao lav Dobri-
voje koji je bio pravi dobrica.

Sad se majmun Tošo počeša iza uva, pa predloži lavu da je ipak malo dohvati šapom, a kada on to odbi riječima da joj je sve oprostio, podiže poklopac i pusti vjevericu. Ali, prije toga, nije odolio a da joj ne čvrkne jednu čvrgu.

KORA

Prije mnogo, mnogo vremena jedna vrlo mlada kornjača koja je imala tek četrdeset pet godina, iznenada reče svojim roditeljima:

– Želim da obiđem svijet! On je sigurno mnogo zanimljiv, a mi stalno živimo u potoku.

– Ali, ludice moja, to nije moguće – reče mama kornjača. – Bog nama kornjačama nije dao tu mogućnost.

– Sigurno postoji način – bila je uporna mlada kornjača.

– Kora, dijete, uvijek si bila svoje glava, ali i posebna – dodao je njen tata. – Tvoja želja je zaista lijepa, ali od kada postojimo, a to je duže od dvjesto pedeset milona godina, nije poznato da je to bilo kojoj kornjači pošlo za rukom.

– Nije nemoguće, nije nemoguće! – ponavljala je mlada Kora. – Jednom ću da obiđem cijeli svijet. Čak ću i na Galapagos da odem.

– Naši preci i potiču s Galapagosa. Tamo žive džinovske kornjače – počela je priču mama, a Kora je to jedva dočekala.

Poznato je da se kornjače kreću veoma sporo i za takav poduhvat sigurno bi im trebalo mnogo, mnogo vremena. Ipak, Kora je samo o tome sanjala i nije gubila nadu. I dalje je s roditeljima živjela u potoku, povremeno izlazila na obalu da se sunča i stalno sanjari o svom dalekom putu oko svijeta.

Jednog dana, dok je brala poljsko cvijeće, Nina na obali primijeti malu kornjaču.

– Šta ti tu radiš, ljepotice!?! – ushićeno je rekla Nina uzimajući kornjaču u ruke.

– Sanjam. Sanjam o svom putu oko svijeta – rekla je Kora.

– To uopšte nije nemoguće – rekla joj je je Nina. – Sve se želje jednom ostvare. Samo treba biti uporan.

– Zнала sam! – oduševljeno je rekla Kora. – A niko mi ne vjeruje.

– Ja ti vjerujem. Ponijeću te sa sobom, ako to želiš – predložila je Nina. – Ja mogu da ti omogućim taj daleki put.

– Kako?! – upitala je Kora oduševljeno. – Naravno da pristajem i spremna sam odmah da pođem s tobom.

– Vidjećeš – obećala je Nina i na dlanu ponijela malu kornjaču svojoj kući.

I tako je Kora, u samo jednom danu, napravila mali korak za kornjaču, a veliki za svijet kornjača. Prevalila je, za početak, cijeli kilometar puta. Odjednom se našla u jednom novom svijetu, u Nininoj kući.

– Da li će ti ovdje biti dobro, ljepotice moja? – upita Nina stavljajući malu kornjaču u akvarijum. – Ovo ti je samo početna stanica na tvom dalekom putu.

– Baš ti hvala, mnogo ti hvala! – reče kornjača Kora blistajući od sreće.

Upravo tih dana na Galapagosu se održavao veliki kongres kornjačozoologa na koji se spremao i Ninin tata, poznati kornjačozoolog. Želio je da sa sobom ponese i jedan primjerak domaće potočare

i ma koliko se trudio i tražio, nije uspio da nađe ni jednu kornjaču.

– Taman! – zadovoljno je uzviknuo kada mu je Nina pokazala Koru. – Moj san će se ostvariti.

– I njen – dodala je Nina. – Ona želi u svijet. I, tako, jednog je dana mala kornjača Kora s aerodroma avionom poletjela u daleki svijet.

Brkati carinik je pitao Nininog tatu:

– Šta je to, gospodine? Kuda nosite tu kornjaču?

– Na veliki naučni skup o kornjačama. Ovo je jedinstveni primjerak naše domaće kornjače.

Na velikom kongresu kornjačozoologa svi su bili oduševljeni izlaganjem Nininog tate i svi su željeli da vide malu Koru. On je i sam osjećao zadovoljstvo pokazujući je i objašnjavajući sve pojedinosti o njenom životu i boravištu. A Kora je za to vrijeme sijala od sreće i radosti.

– Uvaženi gospodine – obraćali su se drugi kornjačozoolozi i učesnici kongresa Nininom tati – vi ste donijeli izuzetno lijep primjerak kornjače. Nešto zaista posebno. Zna li možda koliko dugo živi vaša potočara? I s kolikom je tačnošću to naučno utvrđeno?

– Sa sigurnošću mogu da tvrdim, oko dvjesto godina.

Jedan Kinez i jedan Japanac nikako se nisu odvajali od Kore. Bili su zadivljeni njenom ljepotom.

I stalno su lomili jezik, jer nikako nisu mogli da izgovore riječ potočara. Svi su se tome smijali.

– Pozivamo vas, dragi kolega – rekao je japanski kornjačozoolog – da odmah produžite s nama u Japan i Kinu i da i kod nas održite svoje cijeno predavanje.

Tako je Kora s Nininim tatom produžila u Japan i Kinu. Onda su to isto zaželjeli i u Rusiji, Australiji, Norveškoj... pa u jednom malom mjestu u Africi. Obišli su cijeli svijet i svuda su lijepo bili primljeni.

Napokon, nakon veoma dugog putovanja i kraćeg zadržavanja u mnogim svjetskim gradovima i metropolama, Kora se vratila kući. Nina ju je položila na dlan i radosno prošaputala:

– Ludice moja! Tako sam te se zaželjela. Ali, neka, ti si obišla cijeli svijet.

– Sada znam i uvjerila sam se – reče Kora. – Sve je moguće ako se to žarko želi. Čak i da spora kornjača obiđe cijeli svijet.

Potom je Nina Koru odnijela na obalu potoka. Kako su se samo obradovali mama i tata kornjača.

– Sve je moguće, sve je moguće! – uzviknula je Kora. – Obišla sam cijeli svijet. Čak sam i na Galapagosu bila.

I onda je zamahnula svojim nožicama i zaplivala u bistrom potoku. Siva zavjesa kiše, sa rumenom dugom preko cijelog neba, protezala se s jednog na drugi kraj svijeta.

CVRČAK

Tog lijepog ljetnog dana, dok je sunce prosipalo svoje tople zrake po moru i visokim borovima na obali, a cijeli kraj mirisao na mediteransko bilje, naročito na smilje i lavandu, jedan cvrčak poviče odozgo:

– To je nepravda!

– Šta to? – upita Ana i ne shvatajući otkuda je taj glas došao. – Kakva nepravda i kome je ona učinjena?

– Meni – odgovori taj neko.

– Ali, ko si ti i gdje si? Nikoga ne vidim.

– Pogledaj bolje! Tu sam na grani bora ispod koga ležiš – čuo se glas. – Ja sam Cvrčak.

– Aha, da, sad te vidim. Gotovo si neprimjetan tako priljubljen uz koru drveta.

– To i jeste moj cilj – rekao je Cvrčak. – Pjevati i ne biti viđen.

– Ne razumijem baš zašto. Ali, ko ti je učinio nepravdu?

– Ezop!

– Basnopolisac Ezop!?! – začudi se Ana. – Ali on je umro veoma davno.

– Baš zato. Baš zato što je umro ta nepravda i traje tako dugo, jer je ne može ispraviti. Nepravda nad nepravdama.

– Dobro, a šta je tako loše učinio gospodin Ezop tebi?

– Cijelom mom rodu...

– Dobro, de! A o čemu se radi?

– O čemu, o čemu? A zar ti ne znaš?

– Iskreno, ne baš.

– Vidiš, zato to i jeste strašna nepravda. Koliko je samo takvih djevojčica kao što si ti poraslo, dobilo svoju djecu, unučad, praunučad... a nepravda ostaje.

– Reci mi već jednom – gotovo ljutito je upitala Ana – reci mi o kakvoj se nepravdi radi?

– Eh, o priči o cvrčku i mravu.

– Šta s tom pričom?

– Ona je potpuno neistinita.

– Kako to misliš potpuno neistinita?

– Lijepo. Nije istina da smo mi cvrčci najuporniji i najglasniji svirači toplog ljeta i da ništa drugo ne radimo, nego samo sviramo i pjevamo.

– Oho!

– Draga moja, četiri godine se mi cvrčci pripremamo i vježbamo da bi briljirali samo jedno ljeto.

– Nisam to znala.

– Naravno da nisi. Ni to da četrdeset osam mjeseci živimo pod zemljom, kopamo male tunele i sišemo sok korijenja.

– Stvarno ni to nisam znala.

– Nisi, nisi – na to će svijetlozeleni cvrčak. – Mnogo toga se o nama ne zna. A svi znaju priču o cvrčku i mravu.

– Oprosti.

– Ništa... Sigurno nisi znala ni to da ako temperatura padne ispod 25° C ja nemam više energije za svoju muziku. Pa kako onda da sviram i zimi?

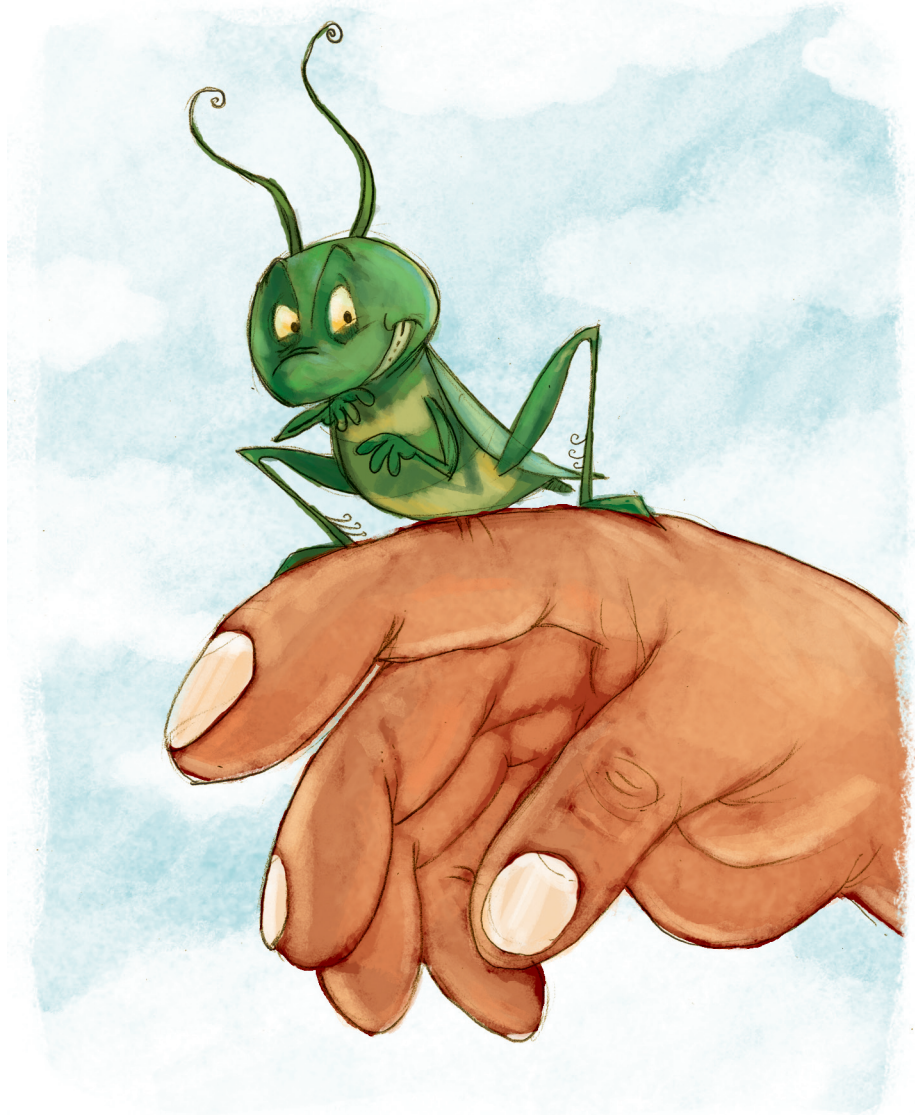
– O! To je baš šteta za vas cvrčke.

– Ni to da kada me u kasno proljeće osvoji Sunčeva svjetlost, imam samo tri mjeseca vremena da učinim tri stvari: pjevam, volim i završim svoj život.

– O! Oooo! – uzdahnu Ana.

– I ovi sati i sati serenada koje pjevam svojoj dragoj jedinstven su pjev, ali ne i uzaludan.

– Kako to misliš?

– Svojom svirkom i pjesmom dozivam svoju dragu, uveseljavam cijeli svijet i nije li i to rad vrijedan divljenja i poštovanja?

- Naravno, naravno.
 - A u Ezopovoj priči cvrčak ljenčari i provodi vrijeme pjevajući i pržeći se na suncu.
 - Poznato mi je.
 - Naravno, ali to je laž. Još dok smo larve proizvodimo četiri godine kopajući zemlju, bušimo rupe i hranimo se dolje.
 - To mora da je nezgodno.
 - I jeste. Ali, to i nije najstrašnije. Najstrašnije je to što krajem ljeta svaki cvrčak umire.
 - Oh!
 - I, eto, reci – tužno će cvrčak – kako je onda moguće da cvrčak zimi prosi hranu od mrava? Zimi cvrčaka nema. Ostaju samo naše larve pod zemljom.
 - Iz kojih će se zatim izleći novi cvrčci.
 - Tako je. Zato Ezopovu basnu i treba ispraviti. Nismo mi nikakve ljenčine. Cijeli svoj život posvećujemo muzici, a to što tako kratko živimo, šta da se radi.
- Ana se za trenutak zamisli, a cvrčak učuta. Utihnu njegov pjesma.
- Mogao bi da budeš moj kućni ljubimac – predloži Ana. – Kod mene ti ništa ne bi nedostajalo. Imao bi sve.
 - Ah, draga djevojčice. To je nemoguće – reče cvrčak. – U tvojoj sobi ne bih bio srećan kao u pri-

rodi u mom ionako kratkom životu. Meni je mjesto ovdje.

Ana ispruži ruku, Cvrčak skoči na njen prst i zavrta jednu svoju omiljenu melodiju. Ona je bila kristalno čista i milozvučna. Ana ga je oduševljeno posmatrala, a onda, da Cvrčak ne vidi, okrenu glavu i obori pogled.

Niz njeno lice se skotrlja jedna krupna suza.

KALINA I MORSKI KONJIC

Bio je avgust, najljepši ljetni mjesec.

Mjesec u kome dozrijevaju male rumene i ljupke smokve, raspukle, sočne i slatke kao med, sa pčelama i osama na njima, mjesec u kome je more tako toplo, pa se čini kao da nas miluje, uz zaglušujuću pjesmu cvrčaka i sunčeve zrake koje peku. Svuda je mirisalo na primorsko bilje, borove i so.

”Ništa nije tako lijepo kao ljeto u Malinskoj”, razmišljala je Kalina ležeći na obali mora u hladovini velikog bora.

Njegove široke grane nadvijale su se nad samom vodom, a stablo toliko nakrivilo, pa je izgledalo kao da je za nečim posegnulo, ili i samo poželjelo da se okupa u moru na toj uzavreloj plaži.

Već nekoliko godina, početkom avgusta, Kalina je s roditeljima dolazila u tu lijepu zelenu uvalu

na ljetovanje i ostajala sve do septembra i polaska u školu.

”Ništa nije tako lijepo kao ljeto u Malinskoj” mislila je Kalina plivajući po ko zna koji put od obale do crvene bove koja je označavala kraj plaže.

Ona je imala i poseban razlog da tako misli.

Jednog dana, dok je ronila u blizini obale, Kalina je ugledala nešto neobično. U spletu morskih trava, koje su se povijale kao na blagom povjetarcu, gotovo na samom dnu, dugim repom ovijenim oko jedne stabljike, mirovao je njoj nepoznati stanovnik mora nesvakidašnjeg oblika. U prvom trenutku izgledao je kao šahovska figura konja. Bojom je oponašao morske biljke. Zato ga i nije zapazila odmah i lako. Ta savršenost oblika odmah je opčinila Kalinu. Ronila je podalje i polako da ne uplaši tog dražesnog ljepotana, pomalo gordog i dostojanstvenog držanja. Njegovo je tijelo sada imalo zlatastu boju i bio je pomalo nalik upitniku, s glavom i njuškicom, ili možda tupim kljunom, malo isturenim naprijed, s trbuščićem kao u sitog djeteta. Stajao je tako ponosan i uspravan, ravnomjerno lebdeći na mjestu, bezbrižan i očito srećan u tom krajoliku. Taj položaj omogućavala su mu leđna peraja i rep kojim je bio smiješno zakačen za zelenu stabljiku. Tako se održavao na mjestu, sprečavajući da ga more odnese.

Kalina je nastavila da na pristojnoj udaljenosti još pažljivije pliva, zatim zaranja održavajući se iznad samog pjeskovitog dna, posmatrajući neprekidno ovog neobičnog stvora kroz stakla maske za ronjenje.

Ali, u jednom trenutku, uplašen njenim prisustvom, zlatni ljepotan je promijenio boju u nijansu podvodnog bilja i strelovito nestao u nepoznatom pravcu.

Kalina je izronila tužno uzdahnuvši. Dočekali su je sunce i glasovi kupača malo podalje. Kada je napokon izašla na obalu, nije ništa rekla mami i tati, ali je neprestano razmišljala o svom neobičnom susretu sa nepoznatim ljepotanom.

”Kako je divan!” razmišljala je osmijehnuta. ”Da li ću ga moći opet vidjeti?”

Nakon izvjesnog vremena, ponovo je nestrpljivo zaronila na istom mjestu. Njega tamo nije bilo. Ili ga ona nije primjećivala. Kružila je u blizini, a onda se kasnije, sasvim obeshrabrena, vratila na obalu u hladovinu ispod bora. Sunce je prosipalo svoje zlataste iskrice koje su se ljeskale površinom mora. U daljini su plovile jedrilice bijelih jedara i kružili galebovi širokih krila. Jedan je ribar vadio vrše iz vode. Bile su uglavnom prazne, sa tek ponekom ribicom koje je on vraćao u more. Poneku od njih galebovi su hvatali još u letu. Neko je svirao

gitaru, ali sve to ona nije ni vidjela ni čula. Mislila je samo na taj neobičan susret u moru.

Čuvajući svoju malu tajnu, Kalina je tog dana često ronila tražeći nepoznatog zlatnog ljepotana. Po podne, kada se more umirilo, a njegova površina, ravna kao staklo, poprimila purpurnu boju, Kalina je ponovo bila u vodi roneći u plićaku.

Ugledala ga je gotovo na istom mjestu.

O, kako je tada bila srećna!

Plivala je veoma pažljivo sa strahom da ga ponovo ne uplaši. On je u istom položaju, repom zakrčen za travku, kočoperno stajao obasjan jednom sunčevom zrakom. Tako osvjetljena u morskoj vodi i zelenilu, njegova je glavica sada stvarno ličila na glavu malog zlatnog konjića. Kalina se sjetila crtanog filma o Konjiću Grbonjiću i poželjela da mu se što više približi.

– Ko si ti? – nije odoljela a da ga napokon ne upita, plašeći se da joj on ponovo ne umakne u gustiš podvodnog bilja.

Za divno čudo, on nije pobjegao i odgovorio je:

– Hippokampus!

– Kakvo neobično ime! Nikada za njega nisam čula.

– Ne čudi se. Ono je na latinskom i jeste neobično. Za tebe ja sam samo morski konjic.

– Morski konjic! To je mnogo bolje. Takvo mi se ime više sviđa.

Malo je zatim začutila diveći se njegovom neobičnom obliku, ne usuđujući se još da priđe bliže. Njegovo iskrivljeno tijelo zasjalo je novim sjajem. Onda je nastavila:

– Čudno je da te nikada do sada nisam vidjela.

– Ništa neobično. Imam sposobnost da mijenjam boje – rekao je morski konjic, a zatim do-
dao: – Zbog neprijatelja.

Njoj je odjednom postalo sve jasnije u vezi s igrom tih boja i njihovom promjenom.

– Zbog neprijatelja!? – začuđeno će Kalina. – Zar ti imaš neprijatelje?

– Naravno. Sva morska bića imaju svoje neprijatelje. Naši najveći neprijatelji su ribari i njihove mreže.

– To znači da si i ti nečiji neprijatelj – začuđeno će Kalina. – Kako je to moguće?

– Moglo bi se i tako reći. Nažalost. To je tako. Na taj način preživljavamo ili nestajemo. Ja se hranim planktonima i sitnim životinjicama. To su mali zalogaji. Zato stalno jedem.

U tom trenutku jedna mala nepažljiva morska kozica, plivajući sasvim blizu, bi usisana u njegova usta.

– Oh! – uzdahnu Kalina iznenađeno, a onda odahnu kada mu jedna sućušna ribica vješto umaknu.

Zatim je morski konjić zaplivaio u krug i Kalina je primijetila da on to čini uspravno. ”Kako divno!” pomislila je sa oduševljenjem. Sada nije pobjegao, nego se ponovo vratio na isto mjesto i repićem uhvatio za stabljiku morske biljke, obavijajući njime kao prstenom jednu njenu grančicu.

– Ja ti nisam neprijatelj – pomalo uplašeno rekla je Kalina. – U to si mogao da se uvjeriš.

– Znam. Zato sam i ostao – rekao je morski konjić. – Poznajem te dugo.

– Zaista?

– Tek kada sam se potpuno uvjerio da mi od tebe ne prijete nikakva opasnost, nisam promijenio boju i nestao.

– To je lijepo. To sa mijenjanjem boja.

– Mogu i ovo, gledaj! – reče morski konjić i usmjeri svoje jedno oko na jednu, a drugo na drugu stranu. – Ovako osmatram okolinu u više pravaca.

– Baš zanimljivo. O, a šta to sada vidim! Iz tvog džepa su odjednom iskočili mali morski konjici.

– To su moja djeca, pravi mali vragolani. Razvijaju se u mojoj torbi, dok ne budu sposobni da samostalno plivaju u moru.

– Neobično, kao kod kengura. Izgleda kao da si ti njihova majka.

– Na neki način. Ja sam njihova i majka i njihov otac. Barem za neko vrijeme.

– Baš neobično! Baš je to neobično! – ushićeno je rekla Kalina. – Nikada neću shvatiti sva ta svjetska čudesa. Posebno ova u moru.

Mali morski konjici su se svojim tankim repićima uhvatili za morske travke ravnomjerno lebdeći kao i njihov otac. Odmah zatim tu se pojavio još jedan morski konjic. To je bila njihova majka koja je doplivala odnekud iz dubine. Odjednom je bilo mnogo morskih konjica. Kao da se više niko nije plašio Kaline. Svi su plivali u njenoj blizini, što je izgledalo čarobno. Kada su se svi uspravno lagano kretali oko nje, gotovo da ih je mogla dotaći rukom. Morala je, ipak, često da izroni i uzme vazduha, ali se brzo vraćala. Ta predivna igra ju je sasvim osvojila.

I tako je Kalina provela cijeli topli avgust družeci se s morskim konjicom i njegovom mnogobrojnom porodicom. Ljubomorno je čuvala svoju malu tajnu ne govoreći nikome ništa o svom otkriću. Ostali kupači su skakali u more, plivali i nisu ronili u plićaku. Samo je jedan dječak s mrežicom na dugom štapu pokušavao s obale da ulovi ribu.

Kalina je strahovala da on kojim slučajem ne ulovi njenog morskog konjica.

– Izadi već jednom van iz te vode – negodovao je tata. – Prehladićeš se. Nije zdravo toliko dugo roniti i biti u vodi.

– Još samo malo – molila je Kalina. – Nije mi hladno. More je tako toplo i kao da me miluje.

– Ona tu kao da nešto neprekidno traži – rekla je mama i sama začuđena njenom upornošću.

– Možda je vidjela neku lijepu školjku i želi da je dohvati.

– Tu ih baš i nema. Barem ih ja nisam primijetio.

A onda je došao i kraj avgusta i vrijeme da se Kalina s roditeljima vrati u svoj grad na sjeveru. Završavao se još jedan školski raspust. Trebala je sutradan ujutro prvo autobusom, a onda dalje vozom da otputuje. Imala je mogućnost još samo jedan dan da se druži sa svojim morskim prijateljem. I dalje je nepokolebljivo čuvala svoju tajnu. Ni za što na svijetu nije bila spremna s nekim da je podijeli. To mjesto pod vodom upoznala je do sitnica. Morski konjic ju je zavolio kao što je i ona voljela njega.

– Dragi moj konjicu, danas se rastajemo – tužno je rekla Kalina. – Nažalost, završilo se ovo moje predivno ljetovanje.

– Ne treba da tuguješ. Sve ima svoj kraj – odgovorio je morski konjic dok su maleni konjici jurcali oko njega. – Kada se idućeg ljeta vratiš, mi ćemo biti tu.

Ali, to nije bio kraj. Noću dok su malene zvijezde slale svoje osmijehe kroz Kalinin prozor, a ona nikako nije mogla da zaspi, vrpoljeći se u krevetu, odjednom joj je sinula spasonosna ideja kako da svoj boravak na moru produži za još koji dan. Lu-

kavo se nasmijala, okrenula na drugu stranu i zaspa.

Ujutro, kada su mama i tata odavno već bili spremni za polazak, a nju pustili da još malo spava, dočekalo ih je iznenađenje. Kalina se razboljela.

– Šta ti je? Gdje te boli? – sva u strahu oko nje je obigravala mama.

– Znao sam! To je od onog dugotrajnog ronjenja, a i od sladoleda. Znao sam – stalno je ljutito ponavljao tata.

– Ovakva ne može na put! – zaključila je mama držeći ruku na njenom čelu. – Ona je zaista bolesna.

I, tako, odmor na moru produžen je za još nekoliko dana. Već po podne Kalina je nakratko zaronila do svog prijatelja morskog konjica. Imala je sada dvije velike tajne, veće nego što je kuća.

U šetnji Malinskom mama joj je kupila jedan prekrasan lančić s privjeskom morskog konjica od bijelog zlata i majicu s njegovim likom. Sve je tog ljeta za nju bilo u znaku morskog konjica. I stalno se zagonetno zbog nečega osmjeivala.

NAD RUKOPISOM KNJIGE PRIČA
„*Kalina i morski konjic*“ Jovice Đurđića

Jedan veliki pesnik je rekao da čovek vredi onoliko koliko dugo u njemu živi dete koje je nekada bio. Ova lepa misao navodi nas da verujemo kako detinjstvo može da traje duže nego što se pretpostavlja. Pisac Jovica Đurđić potvrđuje da je to moguće. Priče u njegovom novom rukopisu *Kalina i morski konjic* pisane su da nas podsete na lepotu ranih dana i neprolazne tragove koje detinjstvo ostavlja u nama. Poznat po svom izuzetno lirskom glasu, koji obeležava sve njegove dosadašnje knjige, ovaj stvaralac nas uvodi u čudesan svet događaja i prizora čiji su junaci uglavnom deca.

Priče su komponovane znalački, sa brižljivo nijansiranim unutrašnjim svetom likova, u fino razvijenom pripovednom ambijentu koji priči daje odgovarajući razvoj i dinamiku. Čitalac ovih priča moći će lako da se identifikuje sa pojedinim junacima, osvojen nostalgičnim odjecima sopstvene dečje pri-

rode. Svojom spisateljskom veštinom Đurđić uspeva da nenametljivo i neosetno kroz pripovedni siže prodene nit elegičnosti i sete, čime pokazuje da je u svom bazičnom stvaralačkom impulsu, ipak, pesnik. Nevin i netaknut dečji svet je, bez sumnje, jedna od najzanimljivijih i najintrigantnijih tema kojima se priklanja pisac Jovica Đurđić. Dečaci i devojčice iz njegovih priča često nas, u nekoj situaciji, podsete na nas same, u lepoti nekog životnog opšteg mesta ili u rastu želje za nečim što treba dosegnuti da bi nam svet izgledao savršen i skrojen baš po našoj meri.

Ne treba zanemariti ni očiglednu intenciju, često prisutnu kod ovog pisca, da priče budu i način da se ostvari i poneki edukativni momenat. U nekoj priči iz ovog rukopisa, glavni junaci su životinje, tako da je prisutna i sličnost sa basnama. Čak je jedna od poznatih basni (Cvrčak i mrav) prekomponovana i napisana u duhu obrazovne intervencije. Takav pristup je koristan za dete koje u ulozi čitaoca voli da uspostavlja unutrašnji polemički odnos između novog i ranije stečenog znanja.

Naposletku, u dubokoj uverenosti da će deca veoma uživati u ovim pričama, možemo zaključiti da u svojoj punoj stvaralačkoj zrelosti pisac Jovica Đurđić, ostvarujući visoke estetske domete, ostaje veran svom poetičkom prosedeu koji ga je doveo u red naših značajnih stvaralaca književnosti za decu.

Dejan Aleksić

UZBUDLJIVE PRIČE O OBIČNOM

(Nad zbirkom priča za djecu *Kalina i morski konjic*
Jovice Đurđića)

Kalina je otputovala na more, narazgovarala se sa morskim konjicom i stigla pravo u – književnost. Među svoje vršnjake koji vole knjigu. I, sudeći po šesnaest priča uvrštenih u zbirku koju upravo držite u rukama, tu će zasigurno ostati; možda i na moru, ali u književnosti sasvim sigurno. Nikako sama, nego sa svojim drugarima, lijepo i uvjerljivo izvajanim junacima priča koje će privući najmlađe čitaoce, ali i njihove mame i tate, posebno bake i deke, koji će poželjeti da ih čitaju zajedno sa svojim unucima.

Jovica Đurđić, u zbirci *Kalina i morski konjic*, nalazi uzbuđenje i tamo gdje ga naoko nema. U putovanju vozom i pogledima kroz prozor vagona, u

nijemom razgovoru Kaline i dječaćića koji sjedi u istom kupeu. Vrlo uzbudljiv može biti i susret dva smiješka, Prvog i Drugog, Laurinog i Sinišinog, kada se stope u jedan, dajući smisao ljetu koje u životu djece zna i te kako biti dosadno. Naravno ako se, kao u priči *Dva smiješka*, tokom ljetnog raspusta i odmora ne sretnu ozareni smiješci i ne pohrle jedan drugom u zagrljaj, ostajući istovremeno na licima djevojčice i dječaka kojima pripadaju. Ne moraju to nužno biti smiješci da bi priča naprosto bujala od uzbuđenja. Mogu to biti i flasteri na Katalininim i Danilovim koljenima, sami po sebi nedovoljni za priču, ali u piščevoj uzburkanoj mašti svakako povod za zanimljivo prozno tkanje.

Šta se sve može dogoditi kada se izgubi jedno svijetloljubičasto dugme? Svašta. Može, recimo, za sva vremena ostati u prašini, može neko na njega stati i smrviti ga u prah, može odskočiti s puta i zauvijek ostati pod nekim grmom. Srećom po mladog čitaoca, pisac Jovica Đurđić to ne dozvoljava. On i oko toga plete i veze zanimljivu priču, dajući nenametljivo izgubljenom dugmetu i karakteristike djevojčice s čije haljinice se otkinulo, čime i jednu svakidašnju situaciju oplemenjuje bajkovitim obilježjima. Poput dugmeta i sasvim obični džepni nožić može biti povod za priču o stricu i njegovoj ljubavi, kao što će nešto drugo postati podstrek da

se ispriča priča o ujaku. Berba lipovog cvata za čaj, povezana sa dolaskom djevojčice Ene kod bake na selo, takođe daje krila pripovjedaču da ispriča dirljivu ljubavnu priču prema kojoj nijedan čitalac, bez obzira na starosnu dob, neće ostati ravnodušan.

Pa onda, znate li šta se može dogoditi kada djevojčica Ana sretne bubamaru i kada poželi da i ona ima haljinicu na tufnice? Kako se u Đurđićevoj književnoj radionici tek tu razbukta mašta i kako on vješto, a nenametljivo, povede čitaoca u izmaštani svijet u kome i ono stvarno dobija lelujave oblike, da bi se, kad za to dođe vrijeme, vratilo u ono što jeste.

A znate li kakva vragolanka može biti djevojčica koju u kampu na morskoj obali svi jednostavno zovu tako po njenoj osnovnoj osobini – Vragolanka? Ne znate? Saznaćete kada pročitate baš tako naslovljenu Đurđićevu priču i kada se još jednom uvjerite da ovaj pisac piše onako kako biste i vi pisali da se prihvatite pera, odnosno da on pronalazi svakodnevene doživljaje i događaje iz života, ali da ih zna tako ispričati da oni u priči ne izgledaju baš svakidašnji.

Može li mladi čitalac zamisliti kako se osjeća strašilo Poderanko kada mu nabujala rijeka odnese Poderanku u koju je zaljubljen? Ili, znamo li zašto bubamara ima haljinicu na tufne? Šta čini mačak

kad mu se zamrse brkovi? Kakva je međusobna veza između lava Dobrivoja i vjeverice Žakline Vrtirepke? Zna li neko kako spora kornjača Kora može za kratko vrijeme stići do Galapagosa i obići više od pola svijeta? Kako li se osjeća cvrčak koga su neopravdano u basni oklevetali da je lijen i da cijelog ljeta samo svira a zimi gladuje i moli da mu neko udijeli zalogaj hrane, mada je istina sasvim drugačija (jer cvrčak nikada i ne dočeka zimu)?

Mnogo je pitanja u Đurđićevoj zbirci priča *Kalina i morski konjic* i, što je značajnije, mnogo je odgovora na ta pitanja. Ali, ti odgovori nisu onakvi kakvi su u školskim udžbenicima. Oni su duhoviti, maštoviti, zanimljivi, katkad bajkoviti. Čitaju se u dahu i nisu konačni, ostavljaju čitaocu mogućnost dopričavanja svake priče, što je odlika samo dobre literature, naročito za mlađu čitalačku publiku.

Jovica Đurđić u svojim pričama daje lijepo opise pejzaža, naročito mora i morske obale, zatim opise događaja, doživljaja, situacija i psihičkih preživljavanja. On stvara žive literarne likove, pa nam se učini da su djevojčice i dječaci o kojima priča u književnost stigli iz našeg dvorišta, da ih svakodnevno susrećemo i divimo se njihovim dosjetljivoštima koje su uvijek više igra nego pravi nestašluci. Rečenica mu je kratka i jezgrovita, a rječnik bogat

i primjeren uzrastu čitaoca kome namjenjuje svoje priče.

Sve u svemu, *Kalina i morski konjic* je knjiga kojoj treba poželjeti dobrodošlicu, a ona će sama sebi prokrčiti put do čitaoca. I, sasvim je sigurno, neće ga ostaviti ravnodušnog. Kada dođe do posljednje stranice, poželjeće da se nekim pričama vrati, da ponovo zaroni u onu uvjerljivo opisanu ljetnu atmosferu u primorskom gradiću, da se bućne u toplu vodu, da sa dragom djevojčicom ili dragim dječakom popriča u sjenci stogodišnje masline, da – poput Toma Sojera i Haklberija Fina, dobro nam znanih junaka Marka Tvena – zaviri u onu tajnovitu dvorišnu kućicu iz priče *Ostava za starudiju*, ne bi li doživio tako željenu avanturu. Šta više jednoj knjizi treba da bi bila prihvaćena?

Ranko Pavlović

JOVICA ĐURĐIĆ rođen je 1949. Objavio je više knjiga pjesama i proze, među kojima su namijenjene djeci:

SANAK SKLOPIOČIĆ, priče za djecu, Otokar Keršovani, Rijeka, 1983,

KAKO VOLIM ANU, pjesme za djecu, Izdavački centar Rijeka, 1983,

ŽIRAFI ŽERALDINA, pjesme za djecu, prvo izdanje Ars Poetica, Beograd, 2005., a drugo 2006. godine,

SIMONINE OČI, priče za djecu, prvo izdanje, Bookland, Beograd, 2006., drugo izdanje Ars Poetica, Beograd, 2006. godine.

LEPO JE BITI KOD KUĆE, pjesme za djecu, Bookland, Beograd, 2008., drugo izdanje Ars Poetica, Beograd, 2008.

Dvostruki je dobitnik nagrade “Drago Gervais” (Žerve) Rijeka. Dobitnik je i Zlatne značke Kulturno–Prosvetne zajednice Srbije, kao i drugih nagrada na raznim konkursima i takmičenjima.

Zastupljen u više antologija i izbora poezije.

Živi u Malinskoj, Rijeci i Beogradu.

poezija@mac.com www.jovicadjurdjic.com

S A D R Ž A J

- Kalina putuje na more /7
Dva smiješka /15
Flasteri /21
Dugme koje se bilo izgubilo /29
Lipov cvijet /37
Nožić /45
Vragolanka /51
Moj ujak /61
Ostava za starudiju /67
Poderanko /79
Jednom mačku su se zamrsili brkovi /87
Haljinica na tufnice /97
Lav Dobrivoje i vjeverica Žakilina Vrtirepka /105
Kora /113
Cvrčak /119
Kalina i morski konjic /127
Neprolazni tragovi detinjstva
 Nad rukopismo knjige priča
 „Kalina i morski konjic” Jovice Đurđića /139
Uzbudljive priče o običnom
 Nad zbirkom priča za djecu
 „Kalina i morski konjic” Jovice Đurđića /141
Bilješka o piscu /147

Biblioteka DEČIJE OČI
Knjiga 3

*

Jovica Đurđić
KALINA I MORSKI KONJIC
prvo izdanje

*

Izdavač
Ars Poetica
BEOGRAD, Mite Rakića 12
e-mail: poezija@mac.com

*

Za izdavača
Dragica Narić

*

Naslovna strana i ilustracije
Mladen Anđelković

*

Likovni i grafički urednik
Mirko Mrkić Ostroški

*

Lektura, korektura i kompjuterska priprema
Autor

*

Tiraž
1000 primeraka

*

Beograd
2010.

*

ISBN 978-86-7822-005-0

*

Štampa
FineGraf
Beograd

Jednog dana, dok je ronila u blizini obale, Kalina je ugledala nešto neobično. U spletu morskih trava, koje su se povijale kao na blagom povjetarcu, gotovo na samom dnu, dugim reпом ovijenim oko jedne stabljike, mirovao je njoj nepoznati stanovnik mora nevakidašnjeg oblika. U prvom trenutku izgledao je kao šahovska figura konja. Bojom je oponašao morske biljke. Zato ga i nije zapazila odmah i lako. Ta savršenost oblika odmah je opčinila Kalinu. Ronila je podalje i polako da ne uplaši tog dražesnog ljepotana, pomalo gordog i dostojanstvenog držanja.